USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Ð³Ï³Ïáéáõåó Çá Ý ·áñÍáÕáõÃÛ³Ý մոբիլիզացման ծրագիր (ՀՊՄՕ)

ä³ÛÙ³Ý³·Çñ ÃÇí 111-C-00-07-00030-00

Þ³Ñ»ñÇ å³ßï å³ÝáõÃÛ³Ý¨ ³ç³ÏóáõÃÛ³Ý Ï»Ý ï ñáÝÝ»ñÇ (Þä²Î)

¶áñÍáõÝ»áõÃÛ³Ý »ñÏñáñ¹Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝ 2010Ã. û·áë ï áë – 2011Ã. ÑáõÝí³ñ

²åñÇÉ, 2011Ã.

Ð³Ï³ÏáéáõåóçáݷáñíáÕáõÃû³Ý մոբիլիզացման ծրագիր (ՀԳՄՕ)

ä³ÛÙ³Ý³·Çñ ÃÇí 111-C-00-07-00030-00

Þ³Ñ»ñÇ å³ßï å³ÝáõÃû³Ý¨ ³ç³ÏóáõÃû³Ý Ï»Ýï ñáÝÝ»ñÇ (Þä²Î) ¶áñÍáõÝ»áõÃû³Ý »ñÏñáñ¹Ñ³ßí»ï íáõÃûáõÝ 2010Ã. û·áë ï áë – 2011Ã. ÑáõÝí³ñ

Ü»ñÏ³Û³óíáõÙ¿ ²ØÜ Ø¼¶/Ð³Û³ë ï³Ý¨ Ð³Û³ë ï³ÝÇ Ð³Ýñ³å» ï áõÃû³Ý Ð³Ï³Ïáéáõåóçáݹ³½Ù³í³ñáõÃû³Ý ÙáÝÇ ï áñÇÝ·Ç Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý Ñ³ÝÓÝ³ÅáÕáí ¸³ÛÝ øáñ÷ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ÁÝÏ»ñáõÃû³Ý Î³ë³Éë »Ý¹²ëáßÇ»ÛÃëÇ ÏáÕÙÇó

²åñÇÉ, 2011Ã.

Casals & Associates
A DYNCORP INTERNATIONAL COMPANY

¸³ÛÝ øáñ÷ ÙÇç³½·³ÛÇÝ ÁÝÏ»ñáõÃû³Ý §Î³ë³Éë »Ý¹²ëáßÇ»ÛÃë¦
ü»ÛñíÛáõ ö³ñù¸ñ³Ûí
700 ë»ÝÛ³Ï
üáÉ½ âÁñã, ìÇñçÇÝÇ³ 22042

¶ð²ìàð ÄÊîàôØ
êáõÛÝÑ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ñ»ÕÇÝ³ÏÇ ³ñï³Ñ³Ûï³Í ï»ë³Ï»ï Ý»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ã³ñï³óáÉ»É ²ØÜ ØÇç³½·³ÛÇÝ ½³ñ·³óÙ³Ý ·áñÍ³Ï³ÉáõÃû³Ý (²ØÜ Ø¼¶) Ï³Ù ²ØÜ Î³é³í³ñáõÃû³Ý ï»ë³Ï»ï Ý»ñÁ:

Ü»ñ³ ÍáõÃÛáõÝ

Þ³Ñ»ñÇ å³ßï å³ÝáõÃÛ³Ý ¨ ³ç³ÏóáõÃÛ³Ý Ï»Ýï ñáÝÝ»ñÁ (Þä²Î) Í³é³ÛáõÙ »Ý áñå»ë կոռուպցիոն բողոքների ընդունման գրասենյակներ, որոնք իրականացնում են հետևյալ Ï³ñ¨áñ³·áõÛÝ ·áñÍ³éáõÛÃÝ»ñÁ.

1) Ïáéáõå óÇ³Ûից տուժած անձանց անվճար իրավաբանական ³ç³ÏóáõÃÛ³Ý ï ñ³Ù³¹ñáõÙ Ï»Ýï ñáÝ³Ûó»ÉáõÃÛ³Ý Ï³Ù½³Ý·³Ñ³ñÙ³Ý ÙÇçáóáí.
2) Ïáéáõå óÇ³ÛÇ ³ñÙ³ï³Ï³Ý պատճառների վերացմանն ուղղված բարեփոխումների ËÃ³ÝáõÙ.
3) Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý·Çï³ÏóáõÃÛ³Ý ¨ Çñ³½»կության բարձրացմանն ուղղված ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ:

Î»Ýï ñáÝÝ»ñÁ ·áñÍ³ñÏíáõÙ »Ý Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ (ÐÎ) ÏáÕÙÇó Ð³Û³ëï³ÝÇ Ð³Ýñ³å»ïáõÃÛ³Ý 13 ï³ñ³ÍùÝ»ñáõÙ (ï»'ë Þä²Î-Ý»ñÇ ï»Õ»Ï³ïáõÝ 4-ñ¹ էջում), ԱՄՆ ՄԶԳ Հակակոռուպցիոն գործողության մոբիլիզացման ծրագրի (ՀԳՄԾ) (www.maac.am) ï ñ³Ù³¹ñ³Í¹ñ³Ù³ßÝáñÑÝ»ñÇ ßñç³Ý³ÏáõÙ:

êáõÛÝ Ñ³ßí»ïíáõÃÛ³Ý Ù»ç Ñ³Ù³éáï Ý»ñÏ³Û³óíáõÙ »Ý Þä²Î-Ý»ñÇ ó³ÝóÇ ·áñÍáÕáõÃյուններն ու ձեռքբերումները՝ բացման օրից մինչև 2011թ. հունվար, և ï ñ³Ù³¹ñíáõÙ Ù³Ýñ³Ù³ëÝ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝ í»ó³Ùëí³ Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝÇ Ñ³Ù³ñ՝ 2010Ã. û·áë ï áëÇ 1-Çó ÙÇÝã¨ 2011Ã. ÑáõÝí³ñÇ 31[1]:

ì»ñáÝßÛ³É Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Þä²Î-Ý»ñÇ Ï³ï³ñ³Í³ßË³ï³ÝùÇ í»ñÉáõÍáõÃÛ³Ý Ýå³ï³Ïáí ëáõÛÝ ½áõÏáõÛóáõÙ ï ñ³Ù³¹ñíáÕ ï»Õ»Ï³ïíáõÃÛáõÝÁ ï ñáÑí³Í¿ »ñ»ù բաժինների՝

1) Þä²Î-Ý»ñÇ ·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ¨ ³ñ¹ÛáõÝ³í»ïáõÃÛ³Ý óáõó³ÝÇßÝ»ñ,
2) Îáéáõå óÇáÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ë ï »ÕÍáÕ ÇÝë ï Ç ï áõóÇáÝ³É, ûñ»Ýë¹ñ³Ï³Ý¨ ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ,
3) Þä²Î-Ý»ñÇ ÙÇç³Ù ïáõÃյամբ ձեռքբերված Ñ³Ï³Ïáéáõå óÇáÝ Ï³ÝË³ñ·»ÉÇã բարեփոխումներ:

Սկսած 2008թ. դեկտեմբերից, երբ առաջին կենտրոնները պաշտոնապես իրենց դռները բացեցին հանրության առաջ, մինչև 2011թ. հունվար՝ ՇՊԱԿ-Ý»ñÇ ó³ÝóÁ ÙÇ ß³ñù Ï³ñ¨áñ ձեռքբերումներ է ունեցել. նրանք սպասարկել են ավ»ÉÇ ù³Ý **9500 բողոքատուների** ¨ զբաղվել տարբեր ոլորտի ավելի քան **1500 Ïáéáõå óÇáÝ ·áñÍ»ñáí**, ³Û¹ ÃíáõÙ՝ ³éáÕç³å ³ÑáõÃÛáõÝ, ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ, Ï»Ýë³Ãáß³ÏÝ»ñ, ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ »ñÃ¨»ÏáõÃÛáõÝ¨ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ Ñ³Ýñ³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ:

ºÉÝ»Éáí ë ï ³óí³Í·áñÍ»ñÇ ù³Ý³ÏÇó՝ Þä²Î-Ý»ñÁ Ý³¨ Ñ³ï ÏáñáßÉ »Ý Ïáéáõå óÇáÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ë ï »ÕÍáÕ ³í»ÉÇ ù³Ý **150 ÇÝë ï Ç ï áõóÇáÝ³É Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ** ¨ Ï³é³í³ñáõÃÛ³Ý áõ ù³Õ³ù³óÇ³Ï³Ý Ñ³ë³ñ³ÏáõÃÛ³Ý Ñ» ï Ñ³Ù³ï»Õ ËÃ³Ý»É Ï³ÝË³ñ·»ÉÇã ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÇ ÁÝ¹áõÝÙ³ÝÁ: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙ Çñ³Ï³Ý³óí»É¿ Ïáéáõå óÇáÝ éÇëÏերի նվազեցմանն ուղղված 16 ընթացակարգային բարեփոխում (Աղյուսակ 14):

[1] www.maac.am/documents.htm Ï³ù¿çáõÙ ³éÏ³Ý³Ëáñ¹½»ÏáõÛóÝ ÁÝ¹·ñÏáõÙ¿ Þä²Î-Ý»ñÇ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ՝ սկսած 2008 թվականի դեկտեմբերի Þä²Î-ների բացման օրից մինչև 2010թ. ÑáõÉÇë:

´ ³ ÅÇÝ 1. Þä ² Î-Ý»ñÇ ·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ ¨ ³ ñ¹ÛáõÝ ³ í» ï áõÃÛ ³ Ý óáõó ³ ÝÇßÝ»ñ

¸ ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑ ³ ÛÇÝ Ýáñ ÙÑóáõÛÃ Ñ ³ Û ï ³ ñ ³ ñ»Éáí þáÉáñ Þä ² Î-Ý»ñÇ Ï ³ é ³ í ³ ñÙ ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ` 2010Ã. û·áë ï áëÇó Þä ² Î-Ý»ñÇ ó ³ ÝóáõÙ ï »ÕÇ »Ý áõÝ»ó»É ÝßÝ ³ Ý ³ Ï ³ ÉÇ Ï ³ éáõóí ³ Íù ³ ÛÇÝ ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñ. ãáñë Þä ² Î-Ý»ñ (² ñ ³ ñ ³ ï , ¶ÛáõÙñÇ, Æç¨ ³ Ý ¨ ºÕ»·Ý ³ Óáõñ) ¹ ³ ñÓ»É »Ý ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ ÝÝ»ñ, êÛáõÝÇùÇ Ù ³ ñ½Ç »ñ»ù ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ ÝÝ»ñÁ ÷ ³ Ï í»É »Ý, ¨ Þä ² Î ¹ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑ ³ éáõÝ»ñÇ ÃÇíÁ Ïñ× ³ ï í»É ¿` ÑÇÝ·Çó ¹ ³ éÝ ³ Éáí »ñ»ù[2]:

²ÕÛáõë ³ Ï 1-áõÙ Ý»ñÏ ³ Û ³ óí ³ Í »Ý Þ ³ Ñ»ñÇ å ³ ßï å ³ ÝáõÃÛ ³ Ý ¨ ³ ç ³ ÏóáõÃÛ ³ Ý Ï»Ý ï ñáÝÝ»ñÁ ¨ ³ ÛÝ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÁ, áñáÝù ÁÝ ï ñí»É »Ý Ð¶Ø Ì-Ç ÏáÕÙÇó` 2010Ã. û·áë ï áëÇ 1-Çó ÙÇÝã¨ 2011Ã. ÑáõÝÇëÇ 30-Á Þä ² Î-Ý»ñÁ ë ï »ÕÍ»Éáõ ¨ ·áñÍ ³ ñÏ»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ: Ð ³ ßí» ï áõ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝáõÙ Þä ² Î-Ý»ñÁ ÉÇ ³ ñÅ»ù ·áñÍ»É »Ý Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ 13 ï ³ ñ ³ ÍùÝ»ñáõÙ, ³ ÛëÇÝùÝ ÛáÃ Þä ² Î ºñ¨ ³ ÝáõÙ ¨ ²ñ ³ · ³ Íáï Ý, ²ñÙ ³ íÇñ, ¶»Õ ³ ñùáõÝÇù, Îáï ³ Ûù, ÈáéÇ ¨ êÛáõÝÇù Ù ³ ñ½»ñáõÙ, ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ ÝÝ»ñ ²ñ ³ ñ ³ ï , ÞÇñ ³ Ï, î ³ íáõß ¨ ì ³ Ûáó Òáñ Ù ³ ñ½»ñáõÙ, ¨ »ñÏáõ ÷áùñ ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ Ý ² å ³ ñ ³ ÝáõÙ áõ Â ³ ÉÇÝáõÙ, áñ Ñ ³ Ù ³ Ï ³ ñ·íáõÝ »Ý ²ñ ³ · ³ Íáï ÝÇ Þä ² Î-Ç ÏáÕÙÇó: Üßí ³ Í 13 ï ³ éáõÛóÝ»ñÁ ·áñÍ ³ ñÏ í»É »Ý Ð¶Ø Ì »ñ»ù ¹ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑ ³ éáõÝ»ñÇ կողմից. Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիան (ՀԵԻԱ) գործարկել է ինը կենտրոն, Գեղարքունիքի առևտրաարդյունաբերական պալատը (ԳԱՊ)` ¶ ³ í ³ éÇ Þä ² Î-Á, ÇëÏ ²ñÙ ³ íÇñÇ ½ ³ ñ· ³ óÙ ³ Ý Ï»Ý ï ñáÝÁ (²¼Î)` ²ñÙ ³ íÇñÇ Þä ² Î-Á:

²ÕÛáõë ³ Ï 1. Þä ² Î-Ý»ñÇ ï »Õ»Ï ³ ï áõ					
Ø ³ ñ½	ø ³ Õ ³ ù	Ð ³ ëó»	Â»Å ·ÇÍ	¶áñÍ ³ ñÏáÕ ¹ ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑ ³ éáõ	ÀÝ¹áõÝ ³ ñ ³ Ý
1. ²ñ ³ · ³ Íáï ÝÇ Þä ² Î	²ß ï ³ ñ ³ Ï	ì. ä» ï ñáëÛ ³ Ý 51/2	08000 11 22	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	**1) ² å ³ ñ ³ Ý 2) Â ³ ÉÇÝ**
2. ²ñ ³ ñ ³ ï Ç ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ Ý	²ñ ³ ñ ³ ï	â ³ ñ»ÝóÇ 2/4	08000 11 17	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	
3. ²ñÙ ³ íÇñÇ Þä ² Î	²ñÙ ³ íÇñ	Þ ³ ÑáõÙ ³ Ý 68 ³	08000 11 18	²ñÙ ³ íÇñÇ ½ ³ ñ· ³ óÙ ³ Ý Ï»Ý ï ñáÝ	
4. ¶»Õ ³ ñùáõÝÇùÇ Þä ² Î	¶ ³ í ³ é	´áßÝ ³ Õ ³ Ý 1/1	08000 11 16	¶»Õ ³ ñùáõÝÇùÇ առևտրաարդյունաբ»ñ ³ Ï ³ Ý å ³ É ³ ï	
5. Îáï ³ ÛùÇ Þä ² Î	Ðñ ³ ½ ¹ ³ Ý	ú·áë ï áëÇ 23, 60	08000 11 19	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	
6. Èáéáõ Þä ² Î	ì ³ Ý ³ Óáñ	ì ³ ñ¹ ³ Ý ³ Ýó 82, #1	08000 11 12	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	
7. ÞÇñ ³ ÏÇ ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ Ý	¶ÛáõÙñÇ	îÇ·ñ ³ Ý Ø»Í 1, # 2	08000 11 21	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	
8. êÛáõÝÇùÇ Þä ² Î	Î ³ å ³ Ý	². Ø ³ ÝáõÏÛ ³ Ý 1, #72	08000 11 14	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	
9. î ³ íáõßÇ ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ Ý	Æç¨ ³ Ý	²ÝÏ ³ ËáõÃÛ ³ Ý 4/14	08000 11 13	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	
10. ì ³ Ûáó ÒáñÇ ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ Ý	ºÕ»·Ý ³ Óáñ	Ü ³ ñ»Ï ³ óÇ 18 ³	08000 11 20	Ð ³ Û ³ ë ï ³ ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ հրավաբանների ասոցիացիա	

[2] 2010Ã. û·áë ï áëÇ 19-ÇÝ Ð¶Ø Ì-Ý ³ é ³ ÝÓÇÝ ¹ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑÝ»ñ ¿ ï ñ ³ Ù ³ ¹ñ»É²ñÙ ³ íÇñÇ ½ ³ ñ· ³ óÙ ³ Ý կենտրոնին (ԱԶԿ), Գեղարքունիքի առևտրաարդյունաբերական պալատին (ԳԱՊ)` Արմավիրի և ¶»Õ ³ ñùáõÝÇùÇ Þä ² Î-ները գործարկելու համար: 2010թ. սեպտեմբերի 15-ÇÝ Ð¶Ø Ì-Ý ¹ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑ ¿ տրամադրել Հայաստանի երիտասարդ իրավաբանների ասոցիացիային (ՀԵԻԱ)` Երևանի, Ì ³ Ý ³ ÓáñÇ, Î ³ å ³ ÝÇ, Ðñ ³ ½ ¹ ³ ÝÇ, ²ß ï ³ ñ ³ ÏÇ Þä ² Î-Ý»ñÁ ¨ ¶ÛáõÙñáõ, Æç¨ ³ ÝÇ, ºÕ»·Ý ³ ÓáñÇ, ²ñ ³ ñ ³ ï Ç, ² å ³ ñ ³ ÝÇ ¨ Â ³ ÉÇÝÇ ÁÝ¹áõÝ ³ ñ ³ ÝÝ»ñÁ ·áñÍ ³ ñÏ»Éáõ Ñ ³ Ù ³ ñ:

²ÕÛáõë ³ Ï 1. Þä ² Î-Ý»ñÇ ï »Õ»Ï ³ ïáõ					
Ø ³ ñ½	ø ³ Õ ³ ù	Ð ³ ëó»	Â»Å ·ÇÍ	¶áñÍ ³ ñÏáÕ ¹ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑ ³ éáõ	ÀÝ¹áõÝ ³ ñ ³ Ý
11. ºñ¨ ³ÝÇ Þä ² Î	ºñ¨ ³ Ý	Նալբանդյան 7 # 2	08000 11 10	Ð ³ Û ³ ë ï ³ÝÇ »ñÇ ï ³ ë ³ ñ¹ իրավաբանների ասոցիացիա	

²ÕÛáõë ³ Ï 2-6-áõÙ óáõó ³ ¹ñ íáõÙ »Ý ÑÇÙÝ ³ Ï ³ Ý óáõó ³ ÝÇßÝ»ñÁ, áñáÝù Ð¶Ø Ì-Ý ÏÇñ ³ éáõÙ ¿` 2010Ã. û·áë ï áëÇó ÙÇÝã¨ 2011Ã. ÑáõÝí ³ ñ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝáõÙ Þä ² Î-Ý»ñÇ ÷á÷áËí ³ Í ó ³ ÝóÇ ·áñÍ ³ ñÏÙ ³ Ý ³ ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÇ ·Ý ³ Ñ ³ ï Ù ³ Ý Ñ ³ Ù ³ ñ: Ü»ñÏ ³ Û ³ óíáõÙ »Ý Ý ³ ¨ Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ Ï»Ý ï ñáÝÇ óáõó ³ ÝÇßÝ»ñÇ Ñ ³ í ³ ù ³ Ï ³ Ý ³ ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ, Ý ³ Ëù ³ Ý 2010Ã. û·áë ï áëÇÝ Þä ² Î-Ý»ñÇ ó ³ ÝóáõÙ ï »ÕÇ áõÝ»ó ³ Í ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

âÝ ³ Û ³ Í Þä ² Î-Ý»ñÇ ó ³ ÝóÇ ÷á÷áËáõÃÛ ³ ÝÁ, áñÇ ³ ñ¹ÛáõÝùáõÙ Èáéáõ Þä ² Î-Á »ñÏáõ ³ ÙÇë ãÇ ·áñÍ»É և դեկտեմբեր, հունվար ամիսներին ³ ßË ³ ï ³ ÝùÝ»ñÇ Í ³ í ³ ÉÁ Ýí ³ ½»É ¿, Ñ ³ ßí» ï áõ Å ³ Ù ³ Ý ³ Ï ³ ßñç ³ ÝáõÙ Þä ² Î-Ý»ñÁ Ýß ³ Ý ³ Ï ³ ÉÇ ³ é ³ çÁÝÃ ³ ó »Ý ³ ÑÓ ³ Ý ³ ·ñ»É արդյունավետության բոլոր կարևորագույն ցուցանիշների կապակցությամբ:

²ÕÛáõë ³ Ï 2 – Þä ² Î-ներ դիմած քաղաքացիների/բողոքատուների թիվը									
	2008³Ã. ¹»Ï ï. – 2010Ã. ÑáõÉÇë	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. û·ë ï – 2011Ã. ÑáõÝí.	2008Ã. ¹»Ï ï. - 2011Ã. ÑáõÝí.
Ø ³ ñ½	ÀÝ¹ ³ Ù»ÝÁ` Ûáõñ ³ ù ³ ÝãÛáõñ Ï»Ý ï ñáÝ*	ú·ë ï	ê»å	ÐÏ ï	ÜáÛ	¸»Ï ï	ÐÝí	ÀÝ¹ ³ Ù»ÝÁ` í»ó ³ Ùëí ³ Ñ ³ Ù ³ ñ	ÀÝ¹ ³ Ù»ÝÁ
²ñ ³ · ³ Íáï Ý	803	68	78	104	170	127	92	639	1,442
²ñ ³ ñ ³ ï	478	24	41	41	52	54	39	251	729
²ñÙ ³ íÇñ	310	27	26	27	26	21	19	146	456
¶»Õ ³ ñùáõÝÇù	317	21	36	20	28	19	27	151	468
Îáï ³ Ûù	753	72	101	111	88	89	59	520	1,273
ÈáéÇ**	497	-	-	25	72	59	40	196	693
ÞÇñ ³ Ï**	349	38	38	71	72	83	71	373	722
êÛáõÝÇù	461	36	50	60	70	66	62	344	805
î ³ íáõß	640	45	57	40	53	27	23	245	885
ì ³ Ûáó Òáñ	475	63	63	65	68	71	47	377	852
ºñ¨ ³ Ý**	624	55	115	174	122	99	136	701	1,325
ÀÝ¹ ³ Ù»ÝÁ	5,707	449	605	738	821	715	615	3,943	**9,650**

* Յուրաքանչյուր կենտրոնի հավաքական հանրագումարը՝ սկզբից մինչև 2010թ. հուլիս
** ²Ûë Ï»Ý ï ñáÝÝ»ñÁ ·áñÍ ³ ñÏí»É »Ý ÙÇÝã¨ 2010Ã. ÑáõÉÇë Ù»Ï ³ ÛÉ ¹ñ ³ Ù ³ ßÝáñÑ ³ éáõÇ ÏáÕÙÇó: Èáéáõ Þä ² Î-Á ãÇ գործել 2010թ. օգոստոս, սեպտեմբեր ամիսներին:

²ÕÛáõë ³ Ï 2-ում ներկայացված է իրավաբանական տեղեկատվություն և/կամ աջակցություն ëï ³ Ý ³ Éáõ Ýå ³ ï ³ Ïáí Þä ² Î ³ Ûó»É ³ Í ù ³ Õ ³ ù ³ óÇÝ»ñÇ ÃÇíÁ: âÝ ³ Û ³ Í ³ ÛÝ Ñ ³ Ý · ³ Ù ³ ÝùÇÝ, որ սովորաբար Ýí ³ ½Ù ³ Ý ÙÇ ï áõÙ ¿ ³ é ³ ç ³ ÝáõÙ տոներով հարուստ դեկտեմբեր և հունվար ³ ÙÇëÝ»ñÇÝ, ¨ »ñ»ù Ï»Ý ï ñáÝÝ»ñÇ ·áñÍ ³ ñÏáõÙÁ Ñ ³ ÝÓÝí»É ¿ Ýáñ Ï ³ ½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ,

[3] 2008թ. դեկտեմբերին հանրության առաջ իրենց դռները են բացել միայն չորս կենտրոն (Լոռի, ÞÇñ ³ Ï, êÛáõÝÇù ¨ î ³ íáõß). ÑÇÝ·»ñáñ¹ Ï»Ý ï ñáÝÁ` ºñ¨ ³ÝÇ Þä ² Î-Á, Çñ ³ ßË ³ ï ³ ÝùÝ»ñÝ ëÏë»É ¿ 2009Ã. Ù ³ ñ ï ÇÝ, ÇëÏ ÙÝ ³ ó ³ Í ï»óÁ (²ñ ³ · ³ Íáï Ý, ²ñ ³ ñ ³ ï, ²ñÙ ³ íÇñ, ¶»Õ ³ ñùáõÝÇù, Îáï ³ Ûù, êÛáõÝÇù ¨ ì ³ Ûáó Òáñ)` 2009Ã. Ù ³ ÛÇëÇÝ:

³Ûó»ÉáõÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÃÇíÁ½· ³ÉÇ»ñáÝ ³×»É¿ Ý³ Ëáñ¹ í»ó ³ÙÇëÝ»ñÇ ÁÝÃ³óùáõÙ (2010Ã. ÷»ï ñí³ñ - ÑáõÉÇë):

Ð³ßí»ï áõÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Þä²Î-ները սպասարկել են 3,943 բողոքատուների՝ ³Ùë³Ï³Ý ÙÇçÇÝÁ 657 ³Ûó»ÉáõÝ»ñÇ: Ð³Ù»Ù³ï»Éáí Ý³Ëáñ¹ í»ó ³ÙÇëÝ»ñÇÝ ³ñÓ³Ý³·ñí³Í 2,905 ³Ûó»ÉáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï`Þä²Î ¹ÇÙ³Í ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ ÃÇíÝ ³×»É¿ 36%-áí: Ì»ñçÇÝë Ù»Í³å»ë Ï³åí³Í¿ »Õ»É Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó 2010Ã.-ÇÝ Çñ³Ï³Ý³óí³Í Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Çñ³½»ÏÙ³Ý·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï`ë»ÙÇÝ³ñÝ»ñ, »ñÃ»ñ, Ñ³Ù³ÛÝù³ÛÇÝ Ñ³Ý¹Çåá õÙÝ»ñ, Éñ³ï í³ÙÇçáóÝ»ñáí óáõó³¹ñáõÙÝ»ñ, áñáÝù ³í»É³óñ»É »Ý Ï»Ý ï ñáÝÝ»ñÇ ï»ë³Ý»ÉÇáõÃÛáõÝÁ Ð³Ýñ³å» ïáõÃÛáõÝáí Ù»Ï: Ð¶Ø Ì-Ý ûÅ³Ý¹³Ï»É¿ Ñ»éáõë ï ատեսուբյամբ և ռադիո ·áí³½¹Ý»ñÇ, ÷áÕáóÝ»ñáõÙ ·áí³½¹³ÛÇÝ óáõó³ï³Ë ï³ÏÝ»ñÇ, ËÃ³ÝáÕ ï»Õ»Ï³í³Ï³Ý ÝÛáõÃ»ñÇ, Éñ³ï í³Ã»ñÃÇÏÝ»ñÇ Ó¨³íáñÙ³Ý áõ ï³ñ³ÍÙ³Ý, ÇÝãå»ë Ý³¨¹»ÕÇÝ ¿ç»ñáõÙ ·áí³½¹Ý»ñÇ ï»Õ³¹ñÙ³Ý·áñÍáõÙ: Ð³Û³ë ï³ÝÇ ï Ý³ÛÇÝ ï Ý ï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ ³ÝóÏ³óí³Í Ïáéáõå óÇ³ÛÇ íերաբերյալ հասարակական կարծիքի հետազոտություն Ã՝ 2010թ. նոյեմբերին ÃáÕ³ñÏí³Í³ñ¹ÛáõÝùÝ»ñÁ (www.maac.am/documents.htm) óáõÛó »Ý ï í»É, áñ Þ³Ñ»ñÇ å³ßï å³ÝáõÃÛ³Ý¨³ç³ÏóáõÃÛ³Ý Ï»Ý ï ñáÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Çñ³½»ÏáõÃÛáõÝÝ ³í»É³ó»É¿ 40%-áí` Ñ³Ù»Ù³ï³Í 2009Ã. 10%-Ç¨ 2010Ã. 14%-Ç Ñ»ï:

²ÕÛáõë³Ï 3-áõÙ¨ 4-ում բողոքատուները բաշխված են ըստ սեռի և տարիքի: ²ÕÛáõë³Ï 3-Á ցույց է տալիս, որ ՇՊԱԿ այցելել ու կոռուպցիոն բՈՃáù »Ý Ý»ñÏ³Û³óñ»É³í»ÉÇ ß³ï Ç·³Ï³Ý ù³Ý³ñ³Ï³Ý ë»éÇ Ý»ñÏ³Û³óáõóÇãÝ»ñ: 2010Ã. Ñոկտեմբերից մինչև 2011Ã. ÑáõÝí³ñ ժամանակաշրջանում ստացված 2,889 բողոքներից 58%-Á Ý»ñÏ³Û³óí»É¿ Ç·³Ï³Ý ë»éÇ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó:

Ինչ վերաբերում է տարիքային բաշխվածությանը, բողոքատուներից շատերը 31-50 տարիքային խմբի քաղաքացիներ են: 2010թ. հոկտեմբերից մինչև 2011թ. հունվար Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Þä²Î-ներն այդ տարիքային խմբից ստացել են 1,304 բողոք, ուստի Ýñ³Ýù Ï³½ÙáõÙ »Ý Þä²Î ¹ÇÙ³Í ³Ûó»ÉáõÝ»ñÇ ÁÝ¹Ñ³ÝáõñÃíÇ 45%-Á:

²ÕÛáõë³Ï 3. ´áÕáù³ïáõÝ»ñÝ Áëï ë»éÇ				
²ÙÇë	**²ñ³Ï³Ý**	**Æ·³Ï³Ý**	**âÇ Ýßí»É**	**ÀÝ¹³Ù»ÝÁ**
2010Ã. ÑÏï.	309	426	3	**738**
2010Ã. Ýáû.	331	490	0	**821**
2010Ã. ¹»Ïï.	293	417	5	**715**
2011Ã. ÑÝí	256	359	0	**615**
	1,189	**1,692**	**8**	**2,889**

²ÕÛáõë³Ï 4. Բողոքատուներն ըստ տարիքային խմբի					
²ÙÇë	**18-30**	**31-50**	**51¨³í»ÉÇ**	**âÇ Ýßí»É**	**ÀÝ¹³Ù»ÝÁ**
2010Ã. ÑÏï.	195	358	182	3	**738**
2010Ã. Ýáû.	257	351	211	2	**821**
2010Ã. ¹»Ïï.	181	311	218	5	**715**
2011Ã. ÑÝí	152	284	179	-	**615**
	785	**1,304**	**790**	**10**	**2,889**

Վերոնշյալ թվերը ցույց են տալիս, որ ավելի երիտասարդ տարիքայինն խմբի Ý»ñÏ³ÛóáõóÇãÝ»ñÁ (18-30 ï³ñ»Ï³Ý), áñáÝù Ï³½ÙáõÙ են բողոքատուների ըÝ¹³Ù»ÝÁ 27%-Á, ³í»ÉÇ ùÇã »Ý Ñ³Ï³í³Í Ñ³ÕáñÍ»Éáõ ÏáéáõåóÇáÝ ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ: ºñÇï³ë³ñ¹Ý»ñÇ áõß³¹ñáõÃÛáõÝÁ Þä²Î-Ý»ñÇ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ íñ³ Ï»Ýï ñáÝ³óÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí å»ïù¿ Çñ³Ï³Ý³óí»Ý Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Çñ³½»ÏÙ³Ý ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñ` å³ñ½¨ Ñëï³Ï Ñ³Ï³ÏáéáõåóÇáÝ áõÕ»ñÓÝ»ñ, áñáÝù ÙÇ³éÅ³Ù³Ý³Ï Ï·ï ÝíÝ»Ý áõë³ÝáÕÝ»ñÇ, Ñ³Ù³Éë³ñ³ÝÇ ßñç³Ý³í³ñï Ý»ñÇ¨ »ñÇï³ë³ñ¹Ù³ëÝ³·»ï Ý»ñÇ áõß³¹ñáõÃÛ³Ý Ï»Ýï ñáÝáõÙ:

Հարկ է նշել, որ բողոքատուները ոչ միշտ են Ñ³Ûï ÝáõÙ Çñ»Ýó ï³ñÇùÁ: Þ³ï¹»åù»ñáõÙ Þä²Î-Ý»ñÇ ³ßË³ï áÕÝ»ñÝ Çñ»Ýù »Ý ÑÝ³ñ³íáñÇÝë·Ý³Ñ³ïáÙ ï³ñÇùղ բողոքների ·ñ³ÝóÙ³Ý Ýå³ï³Ïáí: ÜÙ³Ý³ïÇå Çñ³íÇ×³Ïë ï»ÕÍ íáõÙ ¿Ý³¨ ë»éÇ Ñ»ï Ï³å í³Í, երբ բողոքը ներկայացվում է թեժ գծի հեռախոսահամարով և բողոքատուի սեռը հնարավոր չի ÉÇÝáõÙ áñáß»É:

²ÕÛáõë³Ï 5-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ¿ Þä²Ï-Ý»ñ ¹ÇÙ³Í ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ ·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ, áñáÝù ÷³ëï³óÇ ÏáéáõåóÇáÝ ·áñÍ»ñ »Ý¨ Ï³ñáÕ »Ý ùÝÝí»É ¹³ï³ñ³ÝáõÙ Ï³Ù¹³ï³ñ³ÝÇó ¹áõñë:

2010թ. հոկտեմբերից մինչև 2011թ. հունվար ժամանակաշրջանում կոռուպցիոն գործերի ÃÇíÁ Ï³½Ù»É¿ 383 (ամսական միջինը 64), որը ստացված ընդհանուր բողոքների (3,943) 9.7%-Ý ¿: Üßíած 1:10 հարաբերությունը թեթև նվազել է նախորդ վեց ամիսների (2010թ. ÷»ïñí³ñ - հուլիս) համեմատությամբ, երբ կոռուպցիոն գործերը կազմում էին բողոքների 16%-Á: ì»ñçÇÝë Ï³åí³Í¿ ³ÛÝ Ñ³Ý·Ù³ÝùÇ Ñ»ï, áñ Ï»Ýï ñáÝÝ»ñ Ñ³×³Ë ¹ÇÙáõÙ »Ù իրավաբանական ³ç³ÏóáõÃÛáõÝ ëï³Ý³ÉáõÑ³Ù³ñ, áñ ÙÇßï ã¿ Ï³åí³Í ÉÇÝáõÙ ÏáéáõåóÇ³ÛÇ Ñ» ï` §íëï³Ñí³Í ÇßË³ÝáõÃÛ³Ý ã³ñ³ß³ÑáõÙ ë»÷³Ï³Ý ß³ÑÇ Ñ³Ù³ñ¦:

²ÕÛáõë³Ï 5. Þä²Î-Ý»ñ ¹ÇÙ³Í ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ý»ñÏ³Û³óí³Í ÏáéáõåóÇáÝ ·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ									
	2008Ã. ¹Ïï – 2010Ã. ÑáõÉ	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. ûëï – 2011Ã. ÑÝí	2008Ã. ¹Ïï - 2011Ã. ÑÝí
Ø³ñ½	Ð³í³ù³Ï³Ý*	ú·ëï	ê»å	ÐÏï	ÜáÛ	¸»Ïï	ÐÝí	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ` í»ó³Ùëí³Ñ³Ù³ñ	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ
²ñ³·³Íáï Ý	122	4	5	6	6	1	3	25	147
²ñ³ñ³ï	103	2	4	6	10	11	21	54	157
²ñÙ³íÇñ	111	6	4	4	4	3	2	23	134
¶»Õ³ñùáõÝÇù	55	2	4	1	1	2	4	14	69
Îáï³Ûù	103	8	14	12	11	10	4	59	162
ÈáéÇ	272	-	-	1	4	1	2	8	280
ÞÇñ³Ï	31	5	6	7	10	5	5	38	69
êÛáõÝÇù	140	4	4	5	6	2	2	23	163
î³íáõß	51	2	1	2	0	1	1	7	58
ì³Ûáó Òáñ	48	6	6	6	4	4	3	29	77
ºñ¨³Ý	129	10	23	32	13	17	8	103	232
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	1,165	49	71	82	69	57	55	383	1,548

* Ð³í³ù³Ï³Ý ÃÇíÁ` ëÏë³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï»Ýï ñáÝÇ ë ï»ÕÍÙ³Ý ûñÇó ÙÇÝã¨ 2010Ã. ÑáõÉÇë

²ÕÛáõë³Ï 6-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý **ÏáéáõåóÇáÝ ·áñÍ»ñÝ** Áë ï áÉáñ ï Ý»ñÇ: ì»ñçÇÝë óáõÛó ¿ տալիս, որ ենթադրյալ կոռուպցիոն բողոքների մեծ մասը կապված է համատիրությունների, Çñ³í³å³Ñ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇ, ¹³ï³Ï³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·Ç ¨ ëáóÇ³É³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï: Üßí³Í íÇ×³Ï³·ñáõÃÛ³Ý Ýå³ï³ÏÁ áÉáñ ï Ý»ñÁ Ï³Ù å»ï³Ï³Ý Ï³éáõÛóÝ»ñÁ ÏáéáõÙå³óí³Í ÉÇÝ»Éáõ³éáõÙáí¹³ë³Ï³ñ·»ÉÁ ã¿: ²Ûë ï»Õ áõÕÕ³ÏÇ ÝßíáõÙ ¿, Ã» áñ ոլորտների կապակցությամբ են քաղաքացիները դիմում ՇՊԱԿ-Ý»ñÇ³ç³ÏóáõÃÛ³ÝÁ: úñÇÝ³Ï, Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó ë ï³óí³Í ·áñÍ»ñÇ ÙÇ³ÛÝ 4%-Ý ¿ ³éÝãíáõÙ ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ³ÝáõÃÛ³Ý Ñ»ï, ë³Ï³ÛÝ Áë ï Ð¶ØÌ ÏáÕÙÇó ï Ý³ÛÇÝ ï Ý ï»ëáõÃÛáõÝÝ»ñáõÙ³ÝóÏ³óí³Í Կոռուպցիայի վերաբերյալ հասարակական կարծիքի հետազոտության, ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ³ÝáõÃÛáõÝÝ³Ù»Ý³ÏáéáõÙå³óí³Í å»ï³Ï³Ý Ï³éáõÛóÝ»ñÇ ß³ñùáõÙ ¿:

(Ð¶ØÌ-Ý ù³ÛÉ»ñ ¿ Ó»éÝ³ñÏ»É Þä²Î-Ý»ñÇ` ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ³ÝáõÃÛ³ÝÝ³éÝãíáÕ ·áñÍ»ñÇÝ³ç³ÏóáõÃÛ³Ý Ï³ñáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Ñ½áñ³óÝ»Éáõ ¨ այս բնագավառում Ýñ³Ýó ծառայությունների մատուցմանը խթանելու ուղղությամբ):

²ÕÛáõë³Ï 6. 2010թ. հոկտեմբերից մինչև 2011թ. հունվար ստացված կոռուպցիոն ·áñÍ»ñÝ Áë ï áÉáñ ï Ý»ñÇ		
àÉáñ ï	**Ð³×³Ë³Ï³ÝáõÃÛáõÝ**	**îáÏáë**
Ð³Ù³ï ÇñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Õ»Ï³í³ñÝ»ñ	40[4]	15.21%
Æñ³í³å³Ñ Ù³ñÙÇÝÝ»ñ	27	10.27%
êáóÇ³É³Ï³Ý³å³ÑáíáõÙ	26	9.89%
¸³ï³Ï³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·	26	9.89%
ÎáÙáõÝ³É Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ	21	7.98%
Î»Ý ï ñáÝ³Ï³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñ	17	6.46%
î»Õ³Ï³Ý ÇÝùÝ³Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñ	14	5.32%
²ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Çñ³íáõÝùÝ»ñ	11	4.18%
Ø³ëÝ³íáñ áÉáñ ï	11	4.18%
ê»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñ	10	3.80%
ä»ï³Ï³Ý Ýáï³ñ	9	3.42%
²éáÕç³å³ÑáõÃÛáõÝ	7	2.66%
ÎñÃáõÃÛáõÝ	4	1.52%
Ö³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ³ÝáõÃÛáõÝ	4	1.52%
²ÛÉ	36	13.69%
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	263	

[4] Համատիրությանն առնչվող բոլոր 40 բողոքներն ուղղված են եղել միևնույն մարմնին:

²ÕÛáõë³Ï 7-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿ Þä²Î-Ý»ñÇ ÙÇç³Ù ïáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý Ï³éáõÛóÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ó»éÝ³ñÏí³Í áõÕÕÇã ÙÇçáó³éáõÙÝ»ñÇ ÃÇíÁ, áñáÝó ßÝáñÑÇí í»ñ³Ï³Ý·Ýí»É »Ý ÏáéáõåóÇ³ÛÇó ï áõÅ³Í ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ á ï Ý³Ñ³ñí³Í Çñ³íáõÝùÝ»ñÁ:

êÏë³Í 2010Ã. û·áë ï áëÇó՝ Þä²Î-ûերի ցանցը հաջողությամբ քննել է 73 գործ՝ ամսական ÙÇçÇÝÁ 12: Üßí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ÁÝ¹Ñ³Ýáõñ ÏáéáõåóÇáÝ ·áñÍ»ñÇ 20%-Ý³í³ñï í»É է ուղղիչ գործողությամբ:

¶áñ ÍÝ ³ñ³·ÉáõÍ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí áõÕÕÇã ÙÇçáó³éÙ³Ý ¹ÇÙáõÙÁ ÑÕíáõÙ ¿ ³é³çÇÝ Ñ»ñÃÇÝ í³ñã³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñáí. Þä²Î-Á Ó»éÝ³ñÏáõÙ ¿ §Ï³ëÏ³ÍÛ³É¦ ³ÝÓ(»ñ)Ç Ï³Ù Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛ³Ý Ñ»ï ³é»ñ»ë ½ñáõÛó, Ñ»é³Ëáë³ÛÇÝ Ëáë³ÏóáõÃÛáõÝ Ï³Ù·ñ³íáñ ¹ÇÙáõÙ: ¸³ï³Ï³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇÝ ÑÕíáÕ ÏáéáõåóÇáÝ ·áñÍ»ñÇ ÁÝÃ³óùÝ³í»ÉÇ Å³Ù³Ý³Ï³ï³ñ¿, ¨ Çñ³Ï³ÝáõÙ ÝÙ³Ý·áñÍ»ñÇó ß³ï»ñÁ ¹»é·ïÝíáõÙ »Ý ¹³ï³ñ³ÝÝ»ñáõÙ:

²ÕÛáõë³Ï 7. Ուղղիչ միջոցառմամբ ավարտված գործեր									
	2008Ã. ¹Ïï – 2010Ã. ÑáõÉ	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. û·ëï – 2011Ã. ÑÝí	2008Ã. ¹Ïï - 2011Ã. ÑÝí
Ø³ñ½	Ð³í³ù³Ï³Ý*	ú·ëï	ê»å	ÐÏï	Üáõ	¸»Ïï	ÐÝí	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ՝ í»ó³Ùëí³Ñ³Ù³ñ	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ
²ñ³·³íáïÝ	34	0	2	1	0	1	1	5	39
²ñ³ñ³ï	7	0	0	2	0	0	1	3	10
²ñÙ³íÇñ	21	1	2	1	2	4	2	12	33
¶»Õ³ñùáõÝÇù	19	0	2	1	0	0	2	5	24
Îáï³Ûù	27	1	3	5	1	1	0	11	38
ÈáéÇ	19	-	-	0	0	0	0	0	19
ÞÇñ³Ï	9	1	1	0	0	2	1	5	14
êÛáõÝÇù	17	1	0	0	0	0	0	1	18
î³íáõß	14	0	0	0	2	3	1	6	20
ì³Ûáó Òáñ	12	6	3	4	4	2	1	20	32
ºñ¨³Ý	15	0	2	0	0	3	0	5	20
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	194	10	15	14	9	16	9	73	267

* Ð³í³ù³Ï³ÝÃÇíÁ՝ ëÏë³Í Ûáõñ³ù³ÝáÛáõñ Ï»ÝïñáÝÇ ëï»ÕÍÙ³Ý ûñÇó ÙÇÝã¨ 2010Ã. ÑáõÉÇë

²ÕÛáõë³Ï 8-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ¹³ï³Ë³½áõÃÛáõÝ ÑÕí³Í·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ, áñÇ ¹»åùáõÙ Þä²Î-ի իրավաբանն ուղեկցում է ենթադրվող կոռուպցիայից տուժած անձին կամ խորհուրդ է տալիս և բացատրում ինչպես մեղադրանքով հանդես գալ ՀՀ քրեական ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý Ë³Ë ï áõÙÝ»ñÇ ¹»Ù ¶ÉË³íáñ ¸³ï³Ë³½áõÃÛ³Ý, Ð³ïáõÏ ùÝÝã³Ï³Ý ծառայության բյուրոյի, Ոստիկանության և/կամ այլ քննչական/իրավապահ մարմինների ³é³ç:

2010Ã. û·áë ï áëÇó ÙÇÝã¨ 2011Ã. ÑáõÝí³ñ Þä²Î-Ý»ñÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ï³Ù ³ÝáõÕÕ³ÏÇáñ»Ý ¹³ï³Ë³½áõÃÛáõÝ »Ý ÑÕ»É 26 ·áñÍ Ï³Ù ë ï ³óí³Í ÏáéáõåóÇáÝ ·áñÍ»ñÇ Ùá ï ³ íáñ³å»ë 7%-Á:

Üßí³Í 26 ·áñÍ»ñÇó ï ³ëÝãáñëÁ ÑÕí»É¿ Îáï ³ÛùÇ ¨ ÞÇñ³ÏÇ Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó: ºÃ» ÙÝ³ó³Í Þä²Î-Ý»ñÝ ³í»ÉÇ ùÇã ³Ï ï Çí »Ý »Õ»É ³ÛëëáõÙáí, ³å³ ¹³ »Õ»É¿ ³ÛÝ å³ñ½ պատճառով, որ բողոքատուները չեն ցանկացել քրեական միջոցառումներ ձեռնարկել »ÝÃ³¹ñվող կոռումպացված պաշտոնյաների դեմ: Ընդհանուր առմամբ, բողոքատուները գոհ »Ý Çñ»Ýó ·áñÍ»ñÇ ³ñ¹ÛáõÝùÇó ¨ ã»Ý ó³ÝÏ³ÝáõÙ Éñ³óáõóÇã ù³ÛÉ»ñ Ó»éÝ³ñÏ»É Ù»Õ³¹ñáÕ ÏáÕÙÇÝ Ï³Ù ³ÝÑ³ï ÇÝ å³ï Å»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ê³Ñ³ï Ï³å»ë·»ñ³ÏßéáõÙ¿ ³í»ÉÇ ÷áùñ Ñ³Ù³ÛÝùÝ»ñáõÙ:

²ÕÛáõë³Ï 8. ¸³ï³Ë³½áõÃÛáõÝ ÑÕí³Í·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ									
	2008Ã. ¹Ïï – 2010Ã. ÑáõÉ	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. û·ëï - 2011Ã. ÑÝí	2008Ã. ¹Ïï - 2011Ã. ÑÝí
Ø³ñ½	Ð³í³ù³Ï³Ý*	ú·ëï	ê»å	ÐÏï	Üáû	¸»Ïï	ÐÝí	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ` í»ó³Ùëí³ Ñ³Ù³ñ	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ
²ñ³·³ÍáïÝ	5	0	0	0	0	0	0	0	5
²ñ³ñ³ï	5	1	0	0	0	2	0	3	8
²ñÙ³íÇñ	5	0	1	1	0	0	0	2	7
¶»Õ³ñùáõÝÇù	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Îáï³Ûù	5	2	0	2	0	3	0	7	12
ÈáéÇ	23	-	-	0	0	0	0	0	23
ÞÇñ³Ï	16	1	2	3	1	0	0	7	23
êÛáõÝÇù	7	0	0	1	1	0	0	2	9
î³íáõß	14	0	0	2	0	0	0	2	16
ì³Ûáó Òáñ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ºñ¨³Ý	33	0	0	1	0	2	0	3	36
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	115**	4	3	10	2	7	0	26	141

* Ð³í³ù³Ï³ÝÃÇíÁ` ëÏë³Í Ûáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï»Ý ñáÝÇ ë ï »ÕÍÙ³Ý ûñÇó ÙÇÝã¨ 2010Ã. ÑáõÉÇë
** Ü³Ëáñ¹ ½»ÏáõÛóáõÙ ³ñ ï ³óáÉí³Í 116-Ý áõÕÕí»É¿` ×ß·ñÇ ï ÃÇíÝ ³ñ ï ³Ñ³Ûï »Éáõ Ýå³ï ³ïáí:

Üßí³Í Å³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ ¹³ï³Ë³½áõÃÛáõÝ ÑÕí³Í 26 ·áñÍ»ñÇó 17-Ç ¹»åùáõÙ Þä²Î-ները բողոքատուին ուղղակիորեն ներկայացրել են իրավապահ մարմինների առաջ: ØÝ³ó³Í ÇÝÁ ¹»åù»ñáõÙ Þä²Î-ները խորհուրդ են տվել բողոքատուին ինչպես գործը Ý»ñÏ³Û³óÝ»É ¹³ï³Ë³½áõÃÛáõÝ:

²ÕÛáõë³Ï 9-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿Ð³Û³ëï³ÝÇ¹³ï³ñ³ÝÝ»ñ ÑÕí³Í·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ: 2010Ã. û·áë ï áëÇó ÙÇÝã¨ 2011Ã. ÑáõÝí³ñ Þä²Î-Ý»ñÁ 60 ÏáéáõåóÇáÝ·áñÍ»Ý ÑÕ»É¹³ï³ñ³Ý` ³Ùë³Ï³Ý ÙÇçÇÝÁ 10: ê³½·³ÉÇáñ»Ý³í»ÉÇ¿, ù³Ý Ù»Ï ï³ñÇ³é³ç ÝáõÛÝ Å³Ù³Ý³Ï³Ñ³ï í³ÍáõÙ (2009Ã. û·áë ï áëÇó ÙÇÝã¨ 2010Ã. ÑուՆվար), երբ ՇՊԱԿ-Ý»ñÁ ¹³ï³ñ³Ý¿ÇÝ Ý»ñÏ³Û³óñ»É 46 ·áñÍ:

2011Ã. ÑáõÝí³ñÇ 31-ի դրությամբ, ՇՊԱԿ-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó ¹³ï³Ë³½áõÃÛáõÝ¨¹³ï³ñ³ÝÝ»ñ հղված գործերից ոչ մեկը չի ավարտվել դատապարտմամբ: ՇՊԱԿ-Ý»ñÁ ÙÇ³éÅ³Ù³Ý³Ï í³ñã³Ï³Ý ÙÇçáóÝ»ñ »Ý Ó»éÝ³ñÏáõÙ »ÝÃ³¹ñíáÕ ÏáéáõÙå³óí³Í å³ßï áÝÛ³Ý»ñÇ Ñ³Ý¹»å å³ï Å³ÙÇçáóÝ»ñ ÏÇñ³é»Éáõ Ñ³Ù³ñ (ûñ.` ³ßË³ï³ÝùÇó Ñ»é³óáõÙ, ³ñÓ³Ïáõñ¹³é³Ýó í×³ñÙ³Ý, ¹ñ³Ù³Ï³Ý ïáõÛÅ»ñ):

²ÕÛáõë³Ï 9. ¸³ï³ñ³ÝÑÕí³Í·áñÍ»ñÇ ÃÇíÁ									
	2008Ã. ¹Ïï – 2010Ã. ÑáõÉ	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. û·ëï - 2011Ã. ÑÝí	2008Ã. ¹Ïï - 2011Ã. ÑÝí
Ø³ñ½	Ð³í³ù³Ï³Ý*	ú·ëï	ê»å	ÐÏï	Üáۻ	¸»Ïï	ÐÝí	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ` í»ó³Ùëí³ Ñ³Ù³ñ	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ
²ñ³·³ÍáïÝ	8	0	0	3	0	0	2	5	13
²ñ³ñ³ï	36	0	0	1	1	1	0	3	39
²ñÙ³íÇñ	17	3	2	1	1	1	2	10	27
¶»Õ³ñùáõÝÇù	8	1	0	0	0	0	1	2	10
Îáï³Ûù	2	0	1	0	2	0	2	5	7
ÈáéÇ	28	-	-	0	0	0	0	0	28
ÞÇñ³Ï	13	1	2	2	6	6	3	20	33
êÛáõÝÇù	18	0	0	1	1	0	0	2	20
î³íáõß	10	3	0	1	0	0	0	4	14
ì³Ûáó Òáñ	3	0	2	0	0	0	1	3	6
ºñ¨³Ý	45	2	0	0	0	4	0	6	51
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	188	10	7	9	11	12	11	60	248

* Յուրաքանչյուր կենտրոնի հավաքական հաշրագումարը՝ սկզբից մինչև 2010թ. հուլիս

60 ·áñÍ»ñÇó 20-Ç ¹»åùáõÙ »Ý Þä²Î-Ý»րը բողոքատուներին ներկայացրել դատարանում: ØÝ³ó³Í 40-Ç ¹»åùáõÙ Þä²Î-Ý»ñÁ ËáñÑáõñ¹»ն տվել բողոքատուին ինչպես գործÁ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É¹³ï³ñ³Ý:

´³ÅÇÝ 2 – Îáééáõå óÇáÝ ÑÝ³ñ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ë ï »ÕÍáÕ ÇÝë ï Ç ï áõóÇáÝ³É ¨ ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ

²ÕÛáõë³Ï 10-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í »Ý Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÇÝë ï Ç ï áõóÇáÝ³É Ù»Ë³ ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ` ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ï³Ù Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ:

ºÉÝ»Éáí Ï»Ýï ñáÝÝ»ñÇ ë ï ³ó³Í 1548 Ïáéáõå óÇáÝ ·áñÍ»ñÇó` Þä²Î-Ý»ñÁ Ï»Ýï ñáÝ³Ï³Ý ¨ տեղական մակարդակներում հատկորոշել են կոռուպցիայի համար բար»Ýå³ë ï å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ë ï »ÕÍáÕ 153 ÇÝë ï Ç ï áõóÇáÝ³É Ù»Ë³ ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ: ¸ñ³Ýù Ý»ñ³é»É »Ý 2010Ã. û·áë ï áëÇó ÙÇÝã¨ 2011Ã. ÑáõÝí³ñÑ³ï ÏáñáßÍ³Í 42 Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ` Ãí³ñÏí³Í ²ÕÛáõë³Ï 13-áõÙ:

Բացի կոռուպցիայից տուժած քաղաքացիներին աջակցություն ցուցաբերելուց, ՇՊԱԿ-Ý»ñÝ áõÕÕ³ÏÇáñ»Ý Ù³ëÝ³ÏóáõÙ »Ý ÏáéáõåóÇ³ÛÇÝ Ñ³Ý·»óÝáÕ ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ï³Ù ÇÝë ï Ç ï áõóÇáÝ³É Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ í»ñ³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÇÝ: Þä²Î-Ý»ñÝ û·ï íáõÙ »Ý Çñ»Ýó ë ï ³ó³Í ·áñÍ»ñÇó` Ñ³ï ÏáñáßÉáõ ³ÛÝ áÉáñï Ý»ñÁ, áñáÝù å³ñáõÝ³ÏáõÙ »Ý ³í»ÉÇ Ù»Í ÏáéáõåóÇáÝ éÇëÏ»ñ: ²ÛÝáõÑ»ï¨, Ýñ³Ýù Ùß³ÏáõÙ »Ý Ï³ÝË³ñ·»ÉÇã ûñ»Ýë¹ñ³Ï³Ý բարեփոխումներ և կառավարության հետ համագործակցությամբ խթանում են դրանց ÁÝ¹áõÝÙ³ÝÁ: ´³ñ»÷áËáõÙÝ»ñÝ ³í»É³óÝáõÙ »Ý Þä²Î-Ý»ñÇ ³ßË³ï ³ÝùÇ Ý»ñ·áõÍáõÃÛáõÝÁ:

²ÕÛáõë³Ï 10. Ð³ï ÏáñáßÍ³Í Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ï³Ù ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñ									
	2008Ã. ¹Ïï – 2010Ã. ÑáõÉ	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. û·ëï - 2011Ã. ÑÝí	2008Ã. ¹Ïï - 2011Ã. ÑÝí
Ø³ñ½	Ð³í³ù³Ï³Ý*	ú·ëï	ê»å	ÐÏï	Üáõ	¸»Ïï	ÐÝí	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ` í»ó³Ùëí³ Ñ³Ù³ñ	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ
²ñ³·³Íáï Ý	12	0	0	3	1	0	0	4	16
²ñ³ñ³ï	8	0	0	2	0	0	0	2	10
²ñÙ³íÇñ	2	0	0	0	0	0	0	0	2
¶»Õ³ñùáõÝÇù	11	1	1	1	1	2	1	7	18
Îáï³Ûù	18	0	3	1	0	0	0	4	22
ÈáéÇ	3	-	-	4	0	0	0	4	7
ÞÇñ³Ï	4	0	0	5	1	1	0	7	11
êÛáõÝÇù	1	0	0	4	0	0	0	4	5
î³íáõß	21	0	0	1	0	0	0	1	22
ì³Ûáó Òáñ	9	0	0	4	0	0	0	4	13
ºñ¨³Ý	10	1	0	3	1	0	0	5	15
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	111**	2	4	28	4	3	1	42	153

* Յուրաքանչյուր կենտրոնի հավաքական հանրագումարը՝ սկզբից մինչև 2010թ. հուլիս
** Այս թիվը ներառում է 2009թ. հունիսի համաժողովի շրջանակում բոլոր ՇՊԱԿ-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³ï»Õ Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í 12 Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:

²ÕÛáõë³Ï 11-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿ ÏÉáñ ë»Õ³ÝÇ ùÝÝ³ñÏáõÙÝ»ñÇ ¨ ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³Ý¹ÇåáõÙÝ»ñÇ ÃÇíÁ, áñáÝù Ï³½Ù³Ï»ñåí»É »Ý Þä²Î-Ç ÏáÕÙÇó` Ñ³ïÏáñáßí³Í ÇÝë ïÇï áõóÇáÝ³É Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏ»Éáõ ¨ Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý օրենսդրական բարեփոխումներ մշակելու նպատակով:

Ð³ßí»ï áõÅ³Ù³Ý³Ï³ßñç³ÝáõÙ Þä²Î-Ý»ñÁ 40 ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³Ý¹ÇåáõÙ »Ý ³ÝóÏ³óñ»É å»ï³Ï³Ý å³ßïáÝÛ³Ý»ñÇ (Ï»Ýïñáݳ Ï³Ý¨ ï»Õ³Ï³ÝÙ³Ï³ñ¹³ÏÝ»ñáõÙ) ¨ ù³Õ³ù³óÇ³Ï³Ý Ñ³ë³ñ³ÏáõÃÛ³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ»ï`ËÃ³Ý»Éáõ հակակոռուպցիոն բարեփոխումների ընդունումը Երևանում և յոթ մարզերում՝ Արագածոտն, ²ñ³ñ³ï, ²ñÙ³íÇñ, ¶»Õ³ñùáõÝÇù, Îáï³Ûù, ÈáéÇ ¨ ÞÇñ³Ï: Üßí³Í³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ հանդիպումները հաճախ եղել են առաջինն այն բազմաթիվ կարևոր քայլերից, որոնք ուղղված են եղել առաջարկվող բարեփոխումների ընդունմանը և կոռուպցիոն ռիսկերի դեմ áõÕÕí³Í ÏáÝÏñ»ï³é³ç³ñÏáõÃÛáõÝÝ»ñáí·ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ å³ï³ñ³ëï³Ù³ÝÁ¨ å»ï³Ï³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñ áõÕ³ñÏ³ÝÁ:

²ÕÛáõë³Ï 11. ÐÎ-ների, փորձագետների, պետական պաշտոնյաների հետ ձևավորված աշխատանքային խմբերի ù³Ý³ÏÁ`Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ËÝ¹ÇñÝ»ñÁ ùÝÝ³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ

	2008Ã. ¹Ïï – 2010Ã. ÑáõÉ	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. û·ëï - 2011Ã. ÑÝí	2008Ã. ¹Ïï - 2011Ã. ÑÝí
Ø³ñ½	Ð³í³ù³Ï³Ý*	ú·ëï	ê»å	ÐÏï	Üáõ	¸»Ïï	ÐÝí	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ` í»ó³Ùëí³ Ñ³Ù³ñ	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ
²ñ³·³Íáï Ý	13	1	1	0	0	1	0	3	16
²ñ³ñ³ï	13	0	0	1	0	0	1	2	15
²ñÙ³íÇñ	10	1	1	2	0	1	1	6	16
¶»Õ³ñùáõÝÇù	11	0	4	2	1	2	1	10	21
Îáï³Ûù	16	0	3	2	6	3	1	15	31
ÈáéÇ	1	-	-	1	0	0	0	1	2
ÞÇñ³Ï	1	0	0	0	0	0	1	1	2
êÛáõÝÇù	0	0	0	0	0	0	0	0	0
î³íáõß	9	0	0	0	0	0	0	0	9
ì³Ûáó Òáñ	14	0	0	0	0	0	0	0	14
ºñ¨³Ý	5	2	0	0	0	0	0	2	7
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	101**	4	9	8	7	7	5	40	141

* Úáõñ³ù³ÝãÛáõñ Ï»Ý ïñáÝÇ Ñ³í³ù³Ï³Ý Ñ³Ýñ³·áõÙաոը` սկզբից մինչև 2010թ. հուլիս
** Ð³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ý»ñ³éáõÙ ¿ »ñÏáõ Ï³Ù³í»ÉÇ Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³Ù³ï»Õ Ï³½Ù³Ï»ñåí³Í áõÃÑ³Ý¹ÇåáõÙÝ»ñÁ: Ð³Ýñ³·áõÙ³ñÁ Ï³ñ·³íáñí»É ¿ Þä²Î-Ùերի գործունեությանն վերաբերյալ առաջին Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝáõÙ Ýßí³Í 109 ¹»åù»ñÇó` ÷³ëï³óÇ ÃÇíÝ³ñï³óáÉ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:

²ÕÛáõë³ Ï 12-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í ¿ Þä²Î-ների միջամտությամբ պետական կառավարման մարմինների կողմից փաստացի իրականացված «ընթացակարգային» բարեփոխումների ÃÇíÁ:

´³óÙ³Ý ûñÇó ÙÇÝã¨ 2011Ã. ÑáõÝí³ñ Þä²Î-ները հաջողությամբ խթանել են 16 ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·ային բարեփոխումների կամ մեխանիզմների ընդունմանը՝ ուղղված Ïáéáõå óÇ³ÛÇ Ï³ÝË³ñ·»ÉÙ³ÝÁ í»óÙ³ñ½»ñáõÙ (ÉñÇí ó³ÝÏÁ ï»ë ²ÕÛáõë³Ï 11-áõÙ): Հաշվետու ժամանակաշրջանում ձեռք բերված վեց բարեփոխումները եղել են Կոտայքի, î³íáõßÇ ¨ °ñ¨³ÝÇ Þä²Î-ների կողմից խթանված առաջին բաñ»÷áËáõÙÝ»ñÁ:

²ÕÛáõë³Ï 12. Իրականացված ընթացակարգային բարեփոխումների թիվը									
	2008Ã. ¹Ï ï – 2010Ã. ÑáõÉ	2010Ã.					2011Ã.	2010Ã. û·ëï - 2011Ã. ÑÝí	2008Ã. ¹Ï ï - 2011Ã. ÑÝí
Ø³ñ½	Ð³í³ù³Ï³Ý*	ú·ëï	ê»å	ÐÏ ï	Üáû	¸»Ï ï	ÐÝí	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ` í»ó³Ùëí³ Ñ³Ù³ñ	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ
²ñ³·³Íáï Ý	1	0	0	0	0	0	0	0	1
²ñ³ñ³ï	0	0	0	0	0	0	0	0	0
²ñÙ³íÇñ	1	0	0	0	0	0	0	0	1
¶»Õ³ñùáõÝÇù	7	0	0	0	0	0	0	0	7
Îáï³ûù	1	0	0	0	1	3	0	4	5
ÈáéÇ	0	-	-	0	0	0	0	0	0
ÞÇñ³Ï	0	0	0	0	0	0	0	0	0
êûáõÝÇù	0	0	0	0	0	0	0	0	0
î³íáõß	0	0	1	0	0	0	0	1	1
ì³ûáó Òáñ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
°ñ¨³Ý	0	1	0	0	0	0	0	1	1
ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	10	1	1	0	1	3	0	6	16

* Յուրաքանչյուր կենտրոնի հավաքական հանրագումարը՝ սկզբից մինչև 2010թ. հուլիս

²ÕÛáõë³Ï 13-áõÙ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿ ÇÝë ï Ç ï áõóÇáÝ³É Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ó³ÝÏÁ` ÇÝãå»ë ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ, ³ÛÝպես էլ համակարգային: Նշված թերությունները բարենպաստ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ »Ý ë ï »ÕÍáõÙ ÏáéáõåóÇ³ÛÇ Ñ³Ù³ñ Ã»' Ï»Ý ï ñáÝ³Ï³Ý ¨ Ã»' ï »Õ³Ï³Ý Ù³Ï³ñ¹³ÏáõÙ: î»Õ»Ï³ ï íáõÃÛáõÝÁ Ý»ñÏ³Û³óí³Í¿ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ï ï ñí³ÍùáÍ, բացառությամբ առաջին տարվան, երբ ՇՊԱԿ-Ý»ñÁ¹»é·ï ÝÍ»É »Ý ë ï »ÕÍÙ³Ý ÷áõÉáõÙ:

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
2008թ. հոկտեմբեր – 2009թ. սեպտեմբեր	
1	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` ÐÐ øñ»³Ï³Ý ûñ»Ýë·ñùÇ 352 Ñá¹í³ÍÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙ`¹³ï³íáñÝ»ñÇ Çñ³íáõÝùÝ»ñÝ ÁÝ¹É³ÛÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:
2	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)`´ÛáõçÇ Ûáõñ³óáõÙ, í³ï ÝáõÙ Ï³Ù áã ×Çß ï û·ï³·áñÍáõÙ
3	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` ¸³ï³Ï³Ý·áñÍáõÙ Ýáñ³å³óáõÛóÝ»ñÇ û·ï³·áñÍáõÙ
4	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` ¸³ï ական ակտերի վերանայում, երբ ի Ñ³Ûï »Ý·³ÉÇë Ýáñ Ñ³Ý·³Ù³ÝùÝ»ñ (*Non loquendum est sub est gubernandum* սկզբունքը):
5	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` ì³ñã³Ï³Ý ûñ»Ýë·ñùÇ 20-ñ¹ Ñá¹í³ÍÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙ` ÏáéáõåóÇáÝ éÇëÏ»ñÁ Ýí³½»óÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ :
6	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` Ýáï³ñ³Ï³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ ÏÝ»ñÇó å³Ñ³Ýç»É ëï áõ·»Éáõ Ý»ñÏ³Û³óíáÕ ï íÛ³ÉÝ»ñÁ` §ÏáÝ ï ÇÝ»Ý ï ³É¦ Çñ³í³Ï³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·Ç Ñ³Ù³Ó³ÛÝ:
7	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` ÊÃ³Ý»É Ýáï³ñ³Ï³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ ÏÝ»ñáõÙ Ó³ÛÝ³·ñáÕ ë³ñù»ñÇ û·ï³·áñÍÙ³ÝÁ:
8	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` ÀÝ¹áõÝ»É¹³ï³Ë³½ÇÝ áõÕÕí³Í բողոքների արձագանքման ընթացակարգ և տեղեկացնել բողոքի կարգավիճակի մասին:
9	ºñ¨³Ý (»ñÏñáñ¹ »é³ÙëÛ³Ï³ÛÇÝ Ñ³Ù³ÅáÕáí)` ²é³ç³ñÏáõÃÛáõÝÝ»ñ` áõÕÕí³Í ÷áë ï³ÛÇÝ ծառայությունների բարելավմանը և օրենքով ամր³·ñí³Í Ù³Ý¹³ïÇ Ï³ï³ñÙ³ÝÁ:
10	Շիրակ՝ Դեղատոմսերով դեղորայքի բաժանման գործընթացի վերահսկողության բացակայություն:
11	ÞÇñ³Ï` åáÉÇÏÉÇÝÇÏ³Ý»ñÇ ¨ ¹»Õ³ï Ý»ñÇ ÙÇç¨ ³Ýûñ»Ý·áñÍ³ñùÝ»ñ:
12	ÞÇñ³Ï` Ä³é³Ý·áõÃÛ³Ý Ù³ëÇÝ ûñ»ÝùÇ í»ñ³Ý³ÛáõÙ` ÏáéáõåóÇáÝ éÇëÏ»ñÁ Ýí³½»óÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí:
13	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` ²Ýáñáß¨ ³ÝÑÇÙÝ Ó·Ó·áõÙÝ»ñ Î³¹³ëï ñáõÙ ³Ýß³ñÅ ·áõÙùÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝÁ ·ñ³Ýó»ÉÇë` »ÝÃ³¹ñíáÕ Ï³ß³éùÇ ³ÏÝÏ³ÉÇùáí:
14	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` âÏ³Ý ³í ï áÙ»ù»Ý³Ý»ñÇ Ý»ñÙáõÍÙ³Ý Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ï áõñù»ñÇ áñáßÙ³Ý Ñë ï³Ï ã³÷³ÝÇßÝ»ñ:
15	´áÉáñ Þä²Î-ները 2009թ. հունիսի համաժողովի ժամանակ՝ Կտակների գրանցման բարդ·áñÍÁÝÃ³ó, áñ ï »Õ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ áõÕ³ñÏáõÙ »Ý ÙÇ Ï³éáõÛóÇó ÙÛáõëÁ` ¹ñ¹»Éáí Ï³ß³éù ï³É·áñÍÝ³í³ñï ÇÝ Ñ³ëóÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ:

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
16	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` Ð³Ù³ÛÝù³ÛÇÝ ËáñÑáõñ¹Ý»ñáõÙ (Ñ³Ù³ÛÝù³ÛÇÝ Ù³Ï³ñ¹³Ïáí Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝ) áñáßáõÙÝ»ñÇ Ï³ß³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÇ þափանցիկության բացակայություն, ինչը թույլ չի տալիս վերահսկել հայեցողական í³ñù³·ÍÇ¨ã³ñ³ß³ÑÙ³Ý¹»åù»ñÁ:
17	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` ø³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó å»ï³Ï³Ý³×áõñ¹Ý»ñÇ Ï³½Ù³Ï»ñåÙ³Ý å³Ñ³ÝçÝ»ñÁ Ñëï³Ï ã»Ý (ûñ.` ծանուցումներն աղոտ են հրապարակվում), ինչը կարող է բերել խարդախ գործընթացների:
18	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` Ð³Ù³ÛÝù³ÛÇÝ ËáñÑáõñ¹Ý»ñÇ կողմից բյուջեի իրականացման առնչությամբ հրապարակայնության բացակայություն:
19	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` ê»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý÷áË³ÝóÙ³Ý կապակցությամբ Կադաստրը և համայնքային կառավարման մարմինները կարող »Ý ընդունել հակասող կամ փոխադարձ բացառող որոշումներ:
20	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` Î³¹³ëïñÇ ï³ñ³Íù³ÛÇÝ գրասենյակների կողմից ոչ հստակ չափորոշիչների կիրառում, ինչը բերում է հողատարածքների գրանցման կապակցությամբ կողմնապահ որոշումներÇ ÁÝ¹áõÝÙ³Ý:
21	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` êáóÇ³É³Ï³Ý³å³ÑáíáõÃÛ³Ý մարմինները աշխատած տարիների հաշվարկը կատարում են ոչ հստակ և հայեցողաբար` ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ ¹ñ¹»Éáí Ï³ß³é³Ï»ñáõÃÛ³Ý:
22	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` êáóÇ³É³Ï³Ý³å³ÑáíáõÃÛ³Ý նպաստները տրամադրվում են անորոշ չափորոշիչների հիման վրա, ինչը առաջ է բերում ÏáÕÙÝ³å³ÑáõÃÛ³Ý ¹ñë¨áñáõÙ:
23	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` ²ñ¹³ñ³¹³ïáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó Ï³½Ù³Ï»ñåíáÕ å»ï³Ï³ÝÝáï³ñÝ»ñÇ ÁÝïñáõÃÛ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ Ùßáõßáï »Ý (Ùñóáõ³ÛÇÝ ·áñÍÁÝÃ³óÝ ÇÝãå»ë Ñ³ñÏÝ¿ãÇ Ññ³å³ñ³Ï³íáõÙ):
24	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï` Ð³Ù³ÛÝù³ÛÇÝ Í³Ëë»ñÇ իրականացման ժամանակ թափանցիկության բացակայություն, ինչը բերում է ³Ýå³ï³ëË³Ý³ïáõ/Ñ³Ûóáõ³Ï³ÝÍ³Ëë»ñÇ:
25	ÈáéÇ` Æñ³í³å³ÑÙ³ñÙÇÝÝ»ñÁ ã³ñ³ß³ÑáõÙ »Ý Çñ»Ýó ÇßË³ÝáõÃÛáõÝÁ` ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï»Éáí ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ ³½³ï ï»Õ³ß³ñÅÙ³Ý Çñ³íáõÝùÁ Çñ»Ýó ù³Õ³ù³Ï³Ý ß³ÑÇ Ñ³Ù³ñ (ûñ.` ³ñ·»É³÷³ÏáõÙ »Ý Ýñ³Ýó Ù³ëÝ³ÏóáõÃÛáõÝÁ ù³Õ³ù³Ï³Ý óáõÛó»ñÇÝ):
26	Լոռի՝ Շրջանցում են բնական ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ կանոնակարգերը և í³×³éáõÙ å»ï³Ï³Ý ë»÷³Ï³ÝáõÃÛáõÝ Ñ³Ý¹Çë³óáÕ ³ÝÿÇñÅ ·áõÙùÁ ßáõÏ³Û³Ï³ÝÇó ó³Íñ ·Ýáí:
27	ÈáéÇ` ²ÛÉ»ñÏñÇ ù³Õ³ù³óÇ ¹³éÝ³ÉÇë Ð³Û³ë ï³ÝÇ ù³Õ³ù³óÇáõÃÛáõÝÇó ½ñÏí»Éáõ Ñ³Ù³ñ ãÏ³Ñë ï³Ï ÁÝÃ³ó³Ï³ñ· (Ý»ñ³éáõÙ ¿ ²ñï³ùÇÝ ·áñÍ»ñÇ Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛáõÝÁ, ø³Õ³ù³óÇ³Ï³Ý ·ñ³ÝóÙ³Ý ·ñ³ë»Ý³ÏÝ»ñÁ ¨ Ü³Ë³ · ³ÑÇ ·ñ³ë»Ý³ÏÁ), ÇÝãÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ï»ÕÇ ¿ áõÝ»ÝáõÙ ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛáõÝ:
28	²ñÙ³íÇñ՝ Ð³Ù³ÛÝù³ÛÇÝ ÇßË³ÝáõÃÛáõÝÝ»ñÝ ÇÝãå»ë Ñ³ñÏÝ¿ã»Ý Ñ»ï¨áõÙ ³Ýß³ñÅ ·áõÛùÇ ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý Çñ³íáõÝùÝ»ñÇÝ՝ Çñ»Ýó ³ÝÓÝ³Ï³Ý ß³ÑÇ Ñ³Ù³ñ:
29	ÐºÆ²- ÏáÕÙÇó ·áñÍ³ñÏíáÕ Ï»Ýï ñáÝÝ»ñ՝ êáóÇ³É³Ï³Ý³å³ÑáíáõÃÛ³ÝÝå³ëï Ý»ñÇ Ñ³ßí³ñÏÙ³Ý áã Ñëï³Ï Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·»ñ (ûñ.` ³ÛÝåÇëÇ Ï³ñ¨áñ³·áõÝ Ñ³ëÏ³óáõÃÛáõÝ, ÇÝãåÇëÇÝ¿ §ÁÝï³ÝÇùÁ¦ Ñëï³Ï ë³ÑÙ³Ý³Í³Íã¿), ÇÝãÁ ÃáõÛÉ¿ ï³ÉÇë êáóÇ³É³Ï³Ý ³å³ÑáíáõÃÛ³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ÏáÕÙÝ³å³Ñ áñáßáõÙÝ»ñ Ï³Û³óÝ»É:

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
30	Գեղարքունիք՝ Հիմնական մայրուղու վրա ճանապարհային նշանների բացակայություն, ÇÝãÁ ÃáõÛÉ¿ ï³ÉÇë×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ïÇÏ³ÝáõÃÛ³ÝÁ ã³ñ³ß³Ñ»É Çñ»Ýó ¹ÇñùÁ ¨ Í³ñáñ¹Ý»ñÇó ¹ñ³Ù ßáñÃ»É:
31	¶»Õ³ñùáõÝÇù՝ §´³½Ù³ÏÇ å³ïáõÑ³Ý¦ ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÁ Î³¹³ëïñÇ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏáõÙ ¹é³Ý Ñ»ï¨áõÙ »Ý Ï³ï³ñíáõÙ, ÇÝãÁ ÃáõÛÉ¿ï³ÉÇë å»ï³Ï³Ý å³ßïáÝÛ³Ý»ñÇÝ ¹ÇÙ»É ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý:
32	Գեղարքունիք՝ Շտապօգնության բժիշկների մատուցած ծառայությունների հանդեպ ֆինանսական հսկողության բ³ó³Ï³ÛáõÃÛáõÝ (Ýñ³Ýù å³ñï³íáñ ã»Ý Ñ³ßÇí-³ åñ³Ýù³·ñ»ñ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É), ÇÝãÁ ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝ¿ ë ï»ÕÍáõÙ:
33	Գեղարքունիք՝ Գործարքների կատարման և համապատասխան վճարների վերաբերյալ սահմանափակ տեղեկատվություն կամ դրա բացակայություն քաղաքացիական ·ñ³ÝóÙ³Ý, Ýáï³ñ³Ï³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñáõÙ ¨ å»ï³Ï³Ý ³ñËÇíÝ»ñáõÙ:
34	ÞÇñ³Ï՝ î»Õ³Ï³Ý ÇÝùÝ³Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ã»Ý Ñ» ï¨áõÙ Ù³ñ½áõÙ ßÇÝ³ñ³ñ³Ï³Ý þույլտվությունների տրամադրման բոլոր անհրաժեշտ պահանջներին (օր.՝ ´Ý³å³Ñå³ÝáõÃÛ³Ý Ý³Ë³ñ³ñáõÃÛ³Ý¨ æñ³ÛÇÝ é»ëáõñëÝ»ñÇ Ï³é³í³ñÙ³Ý ·áñÍ³Ï³ÉáõÃÛ³Ý ÏáÕÙÇó ÃáõÛÉï íáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³ëï³ïáõÙ):
35	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï՝ ø³Õ³ù³óÇ³Ï³Ý Ï³óáõÃÛ³Ý ³Ï ï»ñÇ գրանցման գրասենյակների մատուցած ծառայությունների գնի վերաբերյալ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÝ ÇÝãå»ë Ñ³ñÏÝ¿ ÷³ëï³·ñí³Íã¿, ինչը բերում է անօրինական í×³ñÝ»ñÇ ¨ Ï³ß³é³Ï»ñáõÃÛ³Ý:
36	´áÉáñ Þä²Î-Ý»ñÁ 2009Ã. ÑáõÝÇëÇ Ñ³Ù³ÅáÕáíÇ Å³Ù³Ý³Ï՝ Æñ³í³å³Ñ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ÏáÕÙÝ³å³ÑáõÃÛáõÝ »Ý ¹ñë¨áñáõÙ ùñ»³Ï³Ý Ñ»ï³ùÝÝáõÃÛáõÝÝ»ñ Çñ³Ï³Ý³óÝ»ÉÇë:
2009թ. հոկտեմբեր - դեկտեմբեր	
37	²ñ³·³Íáï Ý՝ ²ßï³ñ³ÏáõÙ ï ñ³Ýëåáñï³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ½»Õã»ñÇ Ñ³ñóáõÙ Ø³ñ½å»ï³ñ³ÝÇ ÏáÕÙÇó áã Ñë ï³Ï áñáßáõÙÝ»ñÇ ï³Û³óáõÙ, ÇÝãÅ ë³ÑÙ³Ý³÷³ÏáõÙ¿ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ ÝßÍ³Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ ïã»ÉÇáõÃÛáõÝÁ:
38	²ñ³·³Íáï Ý՝ øÎ²¶-Ý»ñÇ Ù³ñ½³ÛÇÝ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñÁ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ ã»Ý ï ñ³Ù³¹ñáõÙ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ Ýñ³Ýó Çñ³íáõÝùÝ»ñÇ ¨ Ù³ ïáõóíáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ ëÇÝ:
39	²ñÙ³íÇñ՝ Î»Ýë³ÃáßÏ³ÛÇÝ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏÇ ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ ÏáÕÙÝ³å³ÑáõÃÛáõÝ »Ý ¹ñë¨áñáõÙ ÃáßÏ³éáõÝ»ñÇ ³ßË³ï³Í ï³ñÇÝ»ñÁ Ñ³ßí³ñÏ»ÉÇë:
40	¶»Õ³ñùáõÝÇù՝ ä»ï³Ï³Ý·ñ³ÝóÙ³Ý ï³ñ³Íù³ÛÇÝ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏÁ ÏáÕÙÝ³å³ÑáõÃÛáõÝ¿ դրսևորում և հավելյալ վճարներ է պահանջում մանր բիզնեսի գրանցման համար:
41	Կոտայք՝ Պետական ֆինանսների համայնքային մակարդակով բաշխման ժամանակ որոշումների կայացման գործընթացի թափանցիկության բացակայություն:
42	êÛáõÝÇù՝ êáóÇ³É³Ï³Ý³å³ÑáíáõÃÛ³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñáõÙ (²ßË³ï³ÝùÇ ¨ սոցիալական հարցերի նախարարությանն առընթեր) նպաստների վերաբերյալ տեղեկատվության բացակայություն, ինչը հնարավորություն է ստեղծում կողմնապահ áñáßáõÙÝ»ñÇ Ï³Û³óÙ³Ý ¨ Ï³ß³é³Ï»ñáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ:
2010Ã. ÑáõÝí³ñ-Ù³ñï	
43-66	Պետական մարմինների գործողությունների և մատուցած ծառայությունների վերաբերյալ սահմանափակ տեղեկատվություն և քաղաքացիական հսկողության բացակայություն.

²Õ۳áõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃ۳ÝÝ»ñÁ	
	²ñ³·³ÍáïÝ (4)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) ²ßï³ñ³Ï, 3) Â³ÉÇÝ, 4) ²å³ñ³Ý **²ñ³ñ³ï (2)` 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2)ù. ²ñ³ñ³ï **Îáï³Ûù (8)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) Ðñ³½¹³Ý, 3) Աբովյան, 4) Ì³ÕÏ³Óáñ,5) Üáñ Ð³×Ý, 6) ºÕí³ñ¹, 7) â³ñ»Ýó³í³Ý, 8) ´۳áõñ»Õ³í³Ý **î³íáõß (8)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) Æç¨³Ý, 3) ¸ÇÉÇç³Ý, 4)Նոյեմբերյան, 5) ´»ñ¹, 6) ²ÛñáõÙ, 7) ·.î³íáõß, 8) ´³·ñ³ï³ß»Ý **ì³Ûáó Òáñ (2)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) ºÕ»·Ý³Óáñ
67-90	Շահերի բախման կարգավորման մեխանիզմների բացակայություն՝ **²ñ³·³ÍáïÝ (4)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) ²ßï³ñ³Ï, 3) Â³ÉÇÝ, 4) ²å³ñ³Ý **²ñ³ñ³ï (2)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2)ù. ²ñ³ñ³ï **Îáï³Ûù (8)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) Ðñ³½¹³Ý, 3) Աբովյան, 4) Ì³ÕÏ³Óáñ,5) Üáñ Ð³×Ý, 6) ºÕí³ñ¹, 7) â³ñ»Ýó³í³Ý, 8) ´۳áõñ»Õ³í³Ý **î³íáõß (8)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) Æç¨³Ý, 3) ¸ÇÉÇç³Ý, 4)Նոյեմբերյան, 5) ´»ñ¹, 6) ²ÛñáõÙ, 7) ·.î³íáõß, 8) ´³·ñ³ï³ß»Ý **ì³Ûáó Òáñ (2)`** 1) Ø³ñ½å»ï³ñ³Ý, 2) ºÕ»·Ý³Óáñ
91	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** Նոր հարկային համակարգի վերաբերյալ սաՀÙ³Ý³÷³Ï ï»Õ»Ï³ï íáõÃ۳ÝÝ¨ÇÙ³óáõÃ۳Ý, ÇÝãÁ Ï³ß³é³Ï»ñáõÃ۳ÝÑÝ³ñ³íáñáõÃ۳Ý¿ë ï»ÕÍáõÙÑ³ñïÏ³ÛÇÝ ï»ëáõãÝ»ñÇÑ³Ù³ñ:
92	**Îáï³Ûù`** Ö³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ïÇÏ³ÝáõÃ۳Ý³ßË³ï³ÝùÇÑ³Ý¹»å ÑëÏáÕáõÃ۳Ý բացակայություն, ինչը դրդում է նրանց չարաշահումների և դրամաշորթության:
2010Ã. ³åñÇÉ - ÑáõÝÇë	
93-96	Պետական մարմինների գործողությունների և մատուցած ծառայությունների վերաբերյալ սահմանափակ տեղեկատվություն և քաղաքացիական հսկողության բացակայություն. **î³íáõß (2)`** 1) ·.Ð³Õ³ñÍÇÝ, 2) ·.²Û·³ÑáíÇï **ì³Ûáó Òáñ (2)`** 1) ·.ì³Ûù, 2) æ»ñÙáõÏ
97-100	Շահերի բախման կարգավորման մեխանիզմների բացակայություն՝ **î³íáõß (2)`** 1) ·.Ð³Õ³ñÍÇÝ, 2) ·.²Û·³ÑáíÇï **ì³Ûáó Òáñ (2)`** 1) ·.ì³Ûù, 2) æ»ñÙáõÏ
101	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** î»Õ³Ï³ÝÏ³é³í³ñÙ³ÝÙ³ñÙÇÝÝ»ñÇÝÑ³ëó»³·ñí³Í¹ÇÙáõÙÝ»ñÇ, հարցումների և բողոքների Ý»ñÏ³Û³óÙ³Ý ÁÝÃացակարգերի վերաբերյալ տեղեկատվության բացակայություն, ինչը բերում է պետական ծառայողների կողմից ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÇ:
102	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** î»Õ³Ï³ÝÏ³é³í³ñÙ³ÝÙ³ñÙÇÝÝ»ñáõÙë»÷³Ï³ÝáõÃ۳Ý·ñ³ÝóÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇ, ·áõÛù³Ñ³ñÏÇí×³ñÙ³Ý·áñÍÁÝÃ³óÇ¨í³ñã³Ï³Ý³ÛÉ Í³é³ÛáõÃ۳ÕÕñի վերաբերյալ իրազեկության պակաս, ինչը բերում է կոռուպցիայի:
103	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** §ì³ñã³Ï³ÝÇñ³í³Ë³Ë ïáõÙ»ñÇ ûñ»Ýë·ñùÇ¦ áã Ñë ï³Ï Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·»ñÁ ìÇ×³Ï³·ñ³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃ۳Ý³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÇÝ ÃáõÛÉ »Ý ï³ÉÇë ïáõÛÅ»ñÇ ë³ÑÙ³ÝÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ ¹ñë¨áñ»É Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý í³ñù³·ÇÍ: Ð³Û³ë ï³ÝÇ մի շարք մարմիններ և անհատներ (օր.՝ իրավաբանական մարմիններ, անհատ Ó»éÝ»ñ»óÝ»ñ, å»ï³Ï³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñ, Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Ï³½Ù³Ï»ñåáõÃ۳ÝÝ»ñ¨³ÛÉÝ)

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
	պարտավոր են Վիճակագրական ծառայության գրասենյակ ներկայացնել պարբերաբար Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñ ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ և տնտեսական ցուցիչների վերաբերյալ, ինչպես ûñÇÝ³Ï` ³ßË³ï áÕÝ»ñÇ ÃÇíÁ, ³ßË³ï³í³ñÓÁ, ³ñï³¹ñáõÃÛ³Ý Í³í³ÉÁ, »Ï³Ùáõï Ý»ñÁ ¨ ³ÛÉÝ: ìÇ×³Ï³·ñ³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛ³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ÏÁ Ï³ñáÕ¿ ï áõÛÅ»ñ ë³ÑÙ³Ý»É, »Ã» Ñ³Ù³ñáõÙ¿, áñ Ý»ñÏ³Û³óí³Í Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÁ §ÙÇ³Ýß³Ý³Ï¦ ã¿: ²Ûë ï»ñÙÇÝÁ Ñë ï³Ï ë³ÑÙ³Ý³Íã¿ ûñ»Ýùáí, ¨ ìÇ×³Ï³·ñ³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ ÏáÕÙÝ³å³Ñáñ»Ý որոշել, թե երբ է հաշվետվությունը միաձյակ և երբ` ոչ: Վերջինս թույլ է տալիս ապօրինի ·áõÙ³ÑÝ»ñ Ïáñ½»É ³ÛÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÇó, áñáÝù Ý»ñÏ³Û³óÝáõÙ »Ý ³Û¹ Ñ³ßí»ï íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ:	
104	**²ñ³·³ÍáïÝ`** Ö³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ »ñÃ¨»ÏáõÃÛ³Ý ³Ï ï»ÑÇ íñ³ÝßÍ³Í¿ ¹ñ³Ýó í×³ñÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·Á, áõë ï Ç Ö³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ³ÝáõÃÛáõÝÁ Ï³ñáÕ¿ Ë³ñ¹³ËáõÃÛáõÝ¨ ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñ ¹ñë¨áñ»É:	
105-106	Պետական մարմինների գործողությունների և մատուցած ծառայությունների վերաբերյալ ë³ÑÙ³Ýափակ տեղեկատվություն և քաղաքացիական հսկողության բացակայություն. **²ñ³ñ³ï (2)`** 1) Ø³ëÇë, 2) ì»¹Ç	
107-108	Շահերի բախման կարգավորման մեխանիզմների բացակայություն՝ **²ñ³ñ³ï (2)`** 1) Ø³ëÇë, 2) ì»¹Ç	
109	**î³íáõß`** Æç¨³ÝÇÙ³ÛñáõÕáõ íñ³ãÏ³Ý³ñ³·áõÃÛ³Ý å³Ñå³ÝÙ³Ý Ýß³ÝÝ»ñ, áñ ï»Õ óáõÛó¿ տրվում քաղաքային վայրերի սկիզբը և վերջը: Սա կաշառակերության հնարավորություն է ë ï»ÕÍáõÙ ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ³ÝáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ:	
110	**ì³ÛáÕ Òáñ`** ä»ï³Ï³Ý ïáõñù»ñÇ Ù³ëÇÝ ë³ÑÙ³Ý³÷³Ï ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛ³Ý å³ï×³éáí ä»ï³Ï³Ý·ñ³ÝóÙ³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ÏÁ Ñ³í»É Û³É í×³ñÝ»ñ¿ ·³ÝÓáõÙ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇó:	
2010Ã. ÑáõÉÇë – սեպտեմբեր	
111	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** êáóÇ³É³Ï³Ý³å³ÑáíáõÃÛ³Ý ï³ñ³Íù³ÛÇÝ ·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñáõÙ Ãáß³ÏÇ ë³ÑÙ³Ý³ã³÷Á ëË³É»Ý Ñ³ßí³ñÏáõÙ` ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ ¹ñ¹»Éáí Ï³ß³éù ï³É Çñ»Ýó ³ÝÑñ³Å»ß ï ã³÷Á ë³ÑÙ³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ:	
112	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** Ð³ë³ñ³Ï³Ï³Ý³ßË³ï³ÝùÝ»ñÇ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý í³Ûñ»ñáõÙ ãÏ³ տեղեկատվություն դրանց գնի, ֆինանսավորման աղբյուրների (ûñ.` Ï»Ý ï ñáÝ³Ï³Ý¨/Ï³Ù տեղական բյուջե), ßÇÝ³ñ³ñáõÃÛ³Ý Å³ÙÏ»ï Ý»ñÇ¨ Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý³ßË³ï³ÝúÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñå³ï³ëË³Ý³ï áõ Ï³å³É³éáõ(Ý»ñ)Ç վերաբերյալ (ßÇÝÑñ³å³ñ³ÏÝ»ñáõÙ ÝßÝÝ»ñ ãÏ³Ý ï»Õ³¹ñí³Í Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Çñ³½»ÏáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ` ¹ñ³Ýáí Ù»Í³óÝ»Éáí ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÇ ÑÝ³ñ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ¨ Ýí³½»óÝ»Éáí å³ï³ëË³Ý³ï íáõÃÛáõÝÁ):	
113	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** ø³Õ³ù³óÇÝ»ñÁ Í³ÝáÃ ã»Ý Ñ³ñ³½³ï Ç Ù³ÑÇó Ñ» ï á Å³é³Ý·áõÃÛ³Ý Ñ» ï Ï³å í³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÇÝ: ºÃ» ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÝ áõß³óÝáõÙ »Ý ·áñÍÁÝÃ³óÁ Ýáï³ñ³Ï³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ÏáõÙ ëÏë»Éáõ Ñ³Ù³ñë³ÑÙ³Ýí³Í í»ó ³Ùëí³ í»ñçÝ³Å³ÙÏ» ï Á, Ýñ³Ýù å» ï ù¿ Çñ»Ýó ¹ÇÙáõÙÁ ÑÕ»Ý¹³ï³Ï³Ý Ñ³Ù³Ï³ñ·, áñ ï»Õ Å³é³Ý·áõÃÛáõÝÁ ×³Ý³ã»Éáõ Ñ³Ù³ñ Ýñ³Ýù Ñ³×³Ë »ÝÃ³ñÏáõÙ »Ý ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý:	
114	**Îáï³Ûù`** ´Ý³ÏÇãÝ»ñÝ Çñ³½»Ï³Íã»Ý, Ã» áñù³Ý å» ï ù¿ ûñ»Ýùáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³ñ·áí í×³ñ»Ý Ñ³Ù³ÛÝ³ ï ÇñáõÃÛáõÝÝ»ñÇÝ` ß»Ýù»ñÇ å³Ñå³ÝÙ³Ý¨ í³ñã³Ï³Ý Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ëå³ë³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ: ì»ñçÇÝë ë ï»ÕÍáõÙ¿ Ñ³Û»óáÕ³Ï³Ý í³ñù³·ÍÇ ¹ñë¨áñÙ³Ý, ãÑÇÙÝ³ íáñí³Í í×³ñÝ»ñÇ ·³ÝÓÙ³Ý¨/Ï³Ù ·áõÙ³ñÝ»ñÇ Ûáõñ³óÙ³Ý ÑÝ³ñ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ:	
115	**Îáï³Ûù`** âÏ³ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ` ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó Ø³ñ½å» ï³ñ³Ý ¹ÇÙáõÙÝ»ñ ներկայացնելու ընթացակարգերի և ժամանակացույցի վերաբերյալ: Վերջինս կարող է բերել ³ÝÑÇÙÝ áõß³óáõÙÝ»ñÇ Ï³Ù ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ ËÝ¹ñ³·ñ»ñÇ ³Ýå³ï³ëË³Ý ÙÝ³ÉáõÝ` ë ï»ÕÍ»Éáí Ïáéáõ å óÇ³ÛÇ ÑÝ³ñ³ íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ:	

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
116	**Îáï³Ûù`** Ðñ³½¹³ÝÇ ù³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÁãÇ Ññ³ åարակում բոլոր որոշումները, áã ¿É Çñ³½»ÏáõÙ ¿ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ ÇÝãå»ë ¹ÇÙáõÙÝ»ñ ÑÕ»É ù³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÇÝ:
117	**ºñ¨³Ý`** ºíñáå³Ï³Ý³Ï³¹»ÙÇ³ÛáõÙ (Ù³ëÝ³íáñ Ñ³Ù³Éë³ñ³Ý) ³ëåÇñ³Ý ïáõñ³ÛÇ ÁÝ¹áõÝ»ÉáõÃÛ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ ãÏ³ Ã³÷³ÝóÇÏáõÃÛáõÝ: ¸ÇÙáñ¹Ý»ñÁ Ï³ñáÕ »Ý ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý »ÝÃ³ñÏí»É` Çñ»Ýó ÁÝ¹áõÝ»ÉáõÃÛáõÝÝ ³å³ÑáíÉáõ Ñ³Ù³ñ:
2010թ. հոկտեմբեր - դեկտեմբեր	
118	**²ñ³·³ÍáïÝ`** Ø³ñ½Ç Ñ³Ù³ÛÝ³ ï ÇñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ ã»Ý Ññ³å³ñ³ÏáõÙ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ Çñ»Ýó Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ¨ դրանց գնի վերաբերյալ, ինչը հաճախ բերում է հավելյալ գանձումների և այլ չարաշահումների (2010թ. հոկտեմբեր):
119	**²ñ³·³ÍáïÝ`** Ð³ñÏ³ÛÇÝ Í³é³ÛáÕÝ»ñÁ չեն ծանուցում փոքր բիզնեսի Ý»ñÏ³Û³óáõóÇãÝ»ñÇÝ Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ûñ»Ýë¹ñáõÃÛ³Ý ÷á÷áËáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ, ÇÝãÁ Ï³ñáÕ ¿ Ñ³Ý·»óÝ»É Ñ³ñÏ³ÛÇÝ ë ï áõ·áõÙÝ»ñÇ Ñ» ï Ï³å³í Íã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÇ ¨ ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý (2010թ. հոկտեմբեր):
120	**²ñ³·³ÍáïÝ`** ²í³·³Ýáõ áñáßáõÙÝ»ñÁ ã»Ý Ññ³å³ñ³Ï íáõÙ ûñ»Ýùáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³ñ·áí (îÆØ-»ñÇ Ù³ëÇÝ ûñ»Ýù, 3-ñ¹ ¨ 5-ñ¹ Ù³ë»ñ), ինչը կարող է բերել կոռուպցիայի որոշումների կայացման գործընթացում (2010թ. հոկտեմբեր):
121	**²ñ³·³ÍáïÝ`** Ð³ñÏ³ÛÇÝ Ù³ñÙÇÝÝ»ñÝ ûñ»Ýùáí ë³ÑÙ³Ýí³Í Ï³ñ·áí ã»Ý Í³Ýáõóáõ÷áùñ բիզնեսի ներկայացուցիչներին տուգանքներ սահմանելուց առաջ, ինչը բարենպաստ å³ÛÙ³ÝÝ»ñ ¿ ë ï »ÕÍáõÙ Ïáéáõåóç³ÛÇ Ñ³Ù³ñ (2010թ. դեկտեմբեր):
122	**²ñ³ñ³ï`** êáóÇ³É³Ï³Ý Ýå³ë ï Ý»ñÇ Ñ³Ù³ñ ¹ÇÙ»Éáõ ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·Á Ñ³Ù³ï³ñ³Í Ñ³Ûï ÝÇ ã¿, ¨ ³Ý ï »ÕÛ³Ï ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÁ ¹³éÝáõÙ »Ý Ïáéáõåóç³ÛÇ ½áÑ (2010Ã. հոկտեմբեր):
123	**²ñ³ñ³ï`** Øáï á í³ñáÕÝ»ñÝ Çñ³½»Ï í³Í ã»Ý Çñ»Ýó Çñ³ íáõÝùÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ ¨ Ï³ñáÕ »Ý ¹³éÝ³É å»ï³í ï á ï »ëáõãÝ»ñÇ ½áÑ, áíù»ñ Ñ³×³Ë Ï³Ý·Ý»óÝáõÙ »Ý ³é³Ýó ÑÇÙÝ³ íáñÙ³Ý (2010թ. հոկտեմբեր):
124	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** ÐÐ §ä»ï³Ï³Ý ïáõñù»ñÇ ³Ï ï Ç¦ Ñ³Ù³Ó³ÛÝ, ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÁ å³ñï³íáñ »Ý 5000 ÐÐ ¹ñ³Ù í×³ñ»É ø Î²¶-ÇÝ ù³Õ³ù³óÇ³Ï³Ý Ï³óáõÃÛ³Ý ³Ï ï »ñÇ ·ñ³ÝóáõÙÝ»ñáõÙ áõÕÕáõÙÝ»ñ Ï³ï³ñ»Éáõ ³ÝÑñ³Å»ß ï áõÃÛ³Ý ¹»åùáõÙ, ÝáõÛÝÇëÏ »Ã» íÇåáõÙÝ»ñÁ »Õ»É »Ý nչ թե իրենց, այլ ՔԿԱԳ աշխատակիցների մեղքով: Վերջինս կարող է բերել ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý ¨ ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÇ (2010թ. հոկտեմբեր):
125	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** §Ì³·Ù³Ý »ñÏñÇ¦ Ù³ëÇÝ íÏ³Û³Ï³ÝÝ»ñÁ (³ÝÑñ³Å»ß ï ¿ ·ÛáõÕ³ï Ý³ï »ë³Ï³Ý³åñ³ÝùÝ»ñ ³ñï³Ñ³Ý»Éáõ Ñ³Ù³ñ) ï ñ³Ù³¹ñíáõÙ »Ý ÙÇ³ÛÝ երևանում որոշակի բարդ գործընթացով: Üßí³Í÷³ëï³ÃáõÕÃÁ ëï³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ Ù³ñ½ñÇó Å³Ù³ÝáÕ ý»ñÙ»ñÝ»ñÁ å»ï ù ¿ ß÷í»Ý å»ï³Ï³Ý å³ßï áÝÛ³Ý»ñÇ Ñ»ï, áñáÝù երբեմն գումար են պահանջում իրենց «ծառայությáõÝÝ»ñÇ¦ Ñ³Ù³ñ: ü»ñÙ»ñÝ»ñÝ ³é³ç³ñÏ»É »Ý Ù³ñ½»ñáõÙ ë ï »ÕÍ»É ï »Õ³Ï³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñ, áñáÝù ³í»ÉÇ ùÇã Ñ³í³Ý³Ï³Ý ¿ áñ ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñ ÃáõÛÉ ï ³Ý Çñ»Ýó ¹»Ù. ûñ.` ¶»Õ³ñùáõÝÇùÇ առևտրաարդյունաբերական պալատը, որ նշված վկայականները տրամադրում է Ø³ùë³ÛÇÝ Í³é³ÛáõÃÛ³Ý ³ÝáõÝÇó (2010թ. նոյեմբեր):

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
126	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** ê³ÑÙ³Ý³÷³Ï ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ¿ ï ñ³Ù³¹ñíáõÙ Ù³ñ½áõÙ Ñ³ëï³ï íÍ å»ï³Ï³Ý Íñ³·ñ»ñÇ ßÇÝ³ñ³ñáõÛáõÝÝ»ñÇ ÝÏ³ñ³·ñÇ, ժամկետների և բյուջեի Ù³ëÇÝ, ûñ.` ê¨³Ý-²ñ÷³ ÃáõÝ»ÉÇ í»ñ³Ï³éáõóáõÙ (áñáí²ñ÷³ ·»ïÇ çñ»ñÝ áõÕÕíáõÙ »Ý ê¨³Ý³ÉÇ×): ´³óÇ ÏáéáõåóÇáÝ éÇëÏ»ñ ëï»Õ Í»Éáõó, Ã³ փանցիկության բացակայությունը մեծ ³Ýáñáßáõ Ã Û áõÝ áõ ÑÝ³ñ³íáñ ïÝï»ë³Ï³Ý ÏáñáõëïÝ»ñ¿ëï»Õ Íáõ Ù³ÛÝ բիզնեսների համար, որոնք գտնվում են Սևանա լճի հարևանությամբ (2010թ. դեկտեմբեր):
127	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** ²íïáÙ»ù»Ý³Ý»ñÇ ï³ñ»Ï³Ýëïáõ·áõÙÝ»ñÝ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ »Ý ³é³Ýó Ñëï³Ï Ï³ÝáÝÝ»ñÇ áõ Ï³ÝáÝ³Ï³ñ·»ñÇ: Ì³ñáñ¹Ý»ñÇÝ ëï Çåáõ Ù »Ý ûñ»Ýùáí ë³ÑÙ³Ý³ÍÇó ³í»É ·áõÙ³ñ í×³ñ»É` ëï³áõ·Ù³Ý ³ÝÑñ³Å»ßï ÷³ëï³ÃáõÕÃÁ ëï³Ý³Éáõ համար: Ավելին, գործընթացը շատ անգամ ձևական բնույթ է կրում՝ շահույթ ստանալու Ýå³տակով, քանի որ ավտոմեքենաները հազվադեպ են ստուգվում (2010թ. դեկտեմբեր):
128	**Îáï³Ûù`** Ðñ³½¹³ÝÇ »ñÃ¨»ÏáõÃÛ³Ý ù³áë³ÛÇÝ íÇ×³ÏÁ¹ñ¹áõÙ ¿ ÑÇ³ëÃ³÷í³Í í³ñáñ¹Ý»ñÇÝ Ë³Ë ï»É »ñÃ¨»ÏáõÃÛ³Ý Ï³ÝáÝÝ»ñÁ, ÙÇÝã¹»é ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áëïÇÏ³ÝÝ»ñÁ å³ïñ³ëï Ï³Ý·Ý³Í »Ý Ýñ³Ýó Ï³Ý·Ý»óÝ»Éáõ ¨ Ï³ß³éù å³Ñ³Ýç»Éáõ համար (2010թ. հոկտեմբեր):
129	**Èáéç`** ØÇ ß³ñù å»ï³Ï³ÝÙ³ÝÏ³å³ñï»½Ý»ñáõÙ ÍÝáÕÝ»ñÇÝ ëï ÇåáõÙ »Ý Ï³ß³éù ï³É տնօրինությանը՝ երեխաներին ընդունելու համար (2010թ. հոկտեմբեր):
130	**Èáéç`** Ì ÝáÕÝ»ñÇÝ ËÝ¹ñáõÙ »Ý Ù³ëÝ³ Ïó»É ¹³ë³ñ³Ý³Ï³Ý Í³ Ëë»ñÇÝ, ë³Ï³ÛÝ ÉÇ³ñÅ»ù ã»Ý Ññ³å³ñ³ Ïáõ Ï³Ù óáõó³¹ñáõÙ ³ñ¹Ûáù ³Û¹ Ý»ñ¹ñáõÙÝ»ñÁ Ýå³ï³Ï³ÛÇÝ »Ý օգտագործվել թե ոչ (2010թ. հոկտեմբեր):
131	**Èáéç`** ä»ï³Ï³Ý հիվանդանոցների բժիշկները հակված են անօրինական վճարներ å³Ñ³Ýç»Éáõ ÑÕÇ Ï³Ý³Ýó ëå³ë³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ (2010թ. հոկտեմբեր):
132	**Èáéç`** ì³Ý³ÓáñÇ Ù³ÝÏ³í³ñÅ³Ï³Ý Ñ³Ù³Éë³ñ³ÝÇ ÁÝ¹áõÝ»ÉáõÃÛ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óáõÙ ãÏ³ թափանցիկություն, ինչը կարող է բարենպաստ պայմաններ ստեղծել կաշառակերության համար (2010թ. հոկտեմբեր):
133	**ÞÇñ³Ï`** ¶ÛáõÙñÇáõÙ Ñ³ë³ñ³Ï³Ý ï ñ³Ýëåáñ ïáõÙ ãÍË»Éáõ Ù³ëÇÝ ûñ»ÝùÁ Ã»ñÇ ¿ ÏÇñ³ñÏíáõÙ: Ձևայած բողոքներից՝ ï»Õ³Ï³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ã»Ý ÏÇñ³ñÏáõÙ Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý ï ñ³Ýëåáñ ïáõÙ ãÍË»Éáõ Ù³ëÇÝ ûñ»ÝùÁ: ø³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÁãÇ ganկանում պատժամիջոցներ կիրառել ավտոբուսի վարորդների հանդեպ, áñáÝù ø³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÇ³ßË³ï áÕÝ»ñ »Ý, նույնիսկ եթե նրանք պարբերաբար խախտում են Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý ï ñ³Ýëåáñ ïáõÙ ãÍË»Éáõ Ù³ëÇÝ ûñ»ÝùÁ (2010թ. հոկտեմբեր):
134	**ÞÇñ³Ï`** ՔԿԱԳ և նոտարական գրասենյակների բացակայությունը գյուղերում կոռուպցիայի ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ¿ëï»ÕÍáõÙ (Ýßí³Í Ï³éáõÛóÝ»ñÇ å»ï³Ï³Ý Í³é³ÛáÕÝ»ñÁ Ó·ïáõÙ »Ý ·áõÙ³ñ å³Ñ³Ýç»É` Ñ»é³íáñ վայրերի բնակիչներին ëå³ë³ñÏ»Éáõ Ñ³Ù³ñ) (2010Ã. հոկտեմբեր):
135	**ÞÇñ³Ï`** êáóÇ³É³Ï³Ý Ýå³ëï»ÑÇ Ñ»ï Ï³å³í³Í ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ Ù³ëÇÝ Çñ³½»Ïí³ÍáõÃÛ³Ý å³Ï³ëÁ ëï»ÕÍáõÙ¿ Ïáéáõåóç³ÛÇ É³ÛÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ ëáóÇ³É³Ï³Ý Ýå³ëï Ý»ÑÇ ïñ³Ù³¹ñÙ³Ý ·ñ³ë»ÝÛ³ ÏÝ»ñáõÙ (2010թ. հոկտեմբեր):

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
136	**ÞÇñ³Ï`** Âափանցիկությաև բացակայությունը å»ï³Ï³Ý Íñ³·ñ»ñÇ ßñç³Ý³ÏáõÙ Çñ³Ï³Ý³óíáÕ ßÇÝ³ñ³ñ³Ï³Ý ³ßË³ï³ÝùÝ»ñáõÙ, áñ ï»Õ Ï³ß³éùÝ»ñ »Ý³é³ç³ñÏíáõÙ Ï³å³լառուների կողմից, բերում է անորակ շինարարությաև (2010թ. հոկտեմբեր):
137	**ÞÇñ³Ï`** ´ÛáõÇ»Ý Ã³÷³ÝóÇÏ Ï»ñåáíãÇ Çñ³Ï³Ý³óíáõÙ: úñÇÝ³Ï, ·³ÕïÝÇ ã¿, Ã» ÇÝãå»ë¿ ù³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÝ û·ï³·áñÍáõÙ ¶ÛáõÙñáõ Ñ»ïÇáïÝÇ Ñ³Ù³ñÝ³Ë³ï»ëí³Í ·»ïÝ³ÝóáõÙÝ»ñÇ í»ñ³Ýáñá·Ù³Ý ·áõÙ³ñÝ»ñÁ (2010թ. հոկտեմբեր):
138	**ÞÇñ³Ï`** ¸²ÐÎ-երի հանդեպ արդյունավետ վերահսկողության բացակայությունը բերում է նշված կառույցի անձնակազմի կողմից պարբերաբար չարաշահումների (2010թ. նոյեմբեր):
139	**ÞÇñ³Ï`** øÎ²¶-Ý»ñÇ Ñ»ï Ï³åí³Í ·áñÍÁÝÃ³óÝ»ñÇ ¨ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Ý»ñÇ Ù³ëÇÝ իրազեկության պակասը ստեղծում է քաղաքացիների հանդեպ խաբեությունների ու ã³ñ³ß³ÑÙ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ: àñáß Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñ, áñ Ù³ïáõóíáõÙ »Ý »ñ»ù ûñí³ÁÝÃ³óùáõÙ, Ï³ñáÕ »Ý³í»ÉÇ »ñÏ³ñ ï¨»Ê` ÷áñÓ»Éáí Ï³ß³éù å³Ñ³Ýç»É³Ý ï»ÕÛ³Ï ù³Õ³ùացիներից (2010թ. դեկտեմբեր):
140	**êÛáõÝÇù`** Ðá·»Ï³Ý ÑÇí³Ý¹áõÃÛáõÝÝ»ñáí ï³é³åáÕ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ áõÕ³ñÏáõÙ »Ý ºñ¨³Ý` ëáóÇ³É³Ï³Ý Ýå³ë ï ë ï³Ý³Éáõ Ñ³Ù³ñ բժշկական ùÝÝáõÃÛáõÝ³ÝóÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí: Î³å³ÝÇ³éáÕç³å³Ñ³Ï³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ Ýñ³Ýó ºñ¨³Ý »Ý áõÕ³ñÏáõÙ` É³í ÇÙ³Ý³Éáí, áñ ¹ÇÙáÕÝ»ñÇ Ù»Í Ù³ëÁ ÙÇçáóÝ»ñ ãáõÝÇ ºñ¨³Ý Ù»ÏÝ»Éáõ Ñ³Ù³ñ: ì»ñçÇÝë ³ñíáõÙ ¿ ëáóÇ³É³Ï³Ý Ýå³ë ï Ý»ñÝ ³ÝÙÇç³å»ë Î³å³ÝáõÙ Ñ³ë ï³ï»Éáõ ¹ÇÙ³ó Ï³ß³éù í»ñóÝ»Éáõ Ýå³ï³Ïáí, Ñ³Ï³é³Ï ¹»åùáõÙ ¹ÇÙáõÙÝ»ñÁ Ù»ñÅíáõÙ »Ý (2010թ. հոկտեմբեր):
141	**êÛáõÝÇù`** Üáï³ñ³Ï³Ý·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñÁ ã»Ý å³ï³ëË³ÝáõÙ êÛáõÝÇùÇ Ù³ñ½Ç Ñ»éáõ բնակավայրերի բնակիչներÇ Ñ³ñó»ñÇÝ Ï³Ù ëå³ë³ñÏáõÙ Ýñ³Ýó, ³é³Ýó ³Ýûñ»Ý í×³ÑÝ»ñ ëï³Ý³Éáõ (2010թ. հոկտեմբեր):
142	**êÛáõÝÇù`** î»Õ³Ï³Ý ÇÝùÝ³Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ Ñ³×³Ë ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ ã»Ý ï ñ³Ù³¹ñáõÙ, ÇÝãÁ ë ï »ÕÍáõÙ ¿ Ï³ß³é³Ï»ñáõÃÛ³Ý ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñ (2010թ. հոկտեմբեր):
143	**êÛáõÝÇù`** ä»ï³Ï³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ðևացրել են, թե իբր Ï³½Ù³Ï»ñå»É »Ý ûñ»ÝùáíÝ³Ë³ï»ëí³Í Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý Éëáõ ÙÝ»ñ, Ý³Ëù³Ý³ñï³ë³ÑÙ³Ý³Ý ÁÝÏ»ñáõÃÛ³ÝÁÙ³ñ½áõÙ áõñ³ÝÇ ³é¨ï ñ³ÛÇÝ Ñ³Ýù³Ñ³Ý³Ý ÃáõÛÉ ï íáõÃÛáõÝ ï ñ³Ù³¹ñ»ÉÁ: ì»ñçÇÝë ÃáõÛÉ ãÇ ï í»É ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ Ñ³Ûï Ý»É Çñ»Ýó Ù ï ³ Ñá·áõÃÛáõÝÝ»ñÁ` ¿ ÏáÉá·Ç³ÛÇ ¨ բնակիչների կյանքին սպառնացող վտանգի մասին (2010թ. հոկտեմբեր):
144	**î³íáõß`** Տավուշում դատական գործերի բաշխումը հաճախ կատարվում է օրենսդիր³Ï³Ý Ë³Ë ï áõÙÝ»ñáí (¸³ï³Ï³Ý ËáñÑñ¹Ç ÃÇí 10 áñáßáõÙ): ¶áñÍ»ñÁ Ñ³×³Ë áõÕ³ñÏíáõÙ »Ý հեռու բնակավայրերի դատարաններ: Վերջինս քաղաքացիներին դրդում է կաշառք ï³É` իրենց գործերը հիմնական բնակության վայրի դատարան հղելու համար:
145	**ì³Ûáó Òáñ`** ²í³·³Ýáõ áñáßáõÙÝ»ñÝ ûñ»Ýùáí Ý³Ë³ï»ëí³Í Ï³ñ·áí ã»Ý Ññ³å³ñ³Ï íáõÙ, ինչը կարող է բերել կոռուպցիայի որոշումների կայացման գործընթացում (2010Ã. հոկտեմբեր):
146	**ì³Ûáó Òáñ`** ä»ï³Ï³Ý ÑÇí³Ý¹³ÝáóÝ»ñáõÙ, Î³¹³ë ï ñáõÙ ¨ øÎ²¶-Ý»ñáõÙ ծառայությունների և գների վերաբերյալ գրավոր ծանուցումները/óáõó³Ý³ÏÝ»ñÁ ï»Õ³¹ñí³Í ã»Ý ï»ë³Ý»ÉÇ í³Ûñ»ñáõÙ (2010թ. հոկտեմբեր):

²ÕÛáõë³Ï 13. Þä²Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó Ñ³ï ÏáñáßÍ³Í ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·³ÛÇÝ áõ Ñ³Ù³Ï³ñ·³ÛÇÝ Ù»Ë³ÝÇ½ÙÝ»ñÇ Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ	
147	**Ì³Ûáó Òáñ`** ºñ¨³Ý-Եղեգնաձոր մայրուղու տարբեր մասերում չկան ամ³·áõÃÛ³Ý å³Ñå³ÝÙ³Ý Ýß³ÝÝ»ñ, ÇÝãÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³Ý ï»Õ³Ï ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÁ »ÝÃ³ñÏ íáõÙ »Ý ³íï á ï»ëáõãÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÇÝ (2010թ. հոկտեմբեր):
148	**Ì³Ûáó Òáñ`** ¸åñáó³Ï³Ý¹³ë³·ñù»ñÁ, áñ å»ï ù ¿ ³Ýí×³ñÉÇÝ»Ý, í³×³éíáõÙ »Ý ÍÝáÕÝ»ñÇÝ Ù³ñ½Ç ¹åñáóÝ»ñÇó ß³ï»ñáõÙ (ë³, Ï³ñÍ»ë Ã», ազգային բնույթ է կրում) (2010թ. հոկտեմբեր):
149	**ºñ¨³Ý`** î»Õ³Ï³Ý Ï³é³í³ñÙ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ÃáõÛÉ»Ý ï³ÉÇë Ï³Ù ã»Ý Ï³ÝËáõÙ ³ÛÝ ³ÝÑ³ïÝ»ñÇÝ, áíù»ñ í³ñáñ¹Ý»ñÇó ·áõÙ³ñ»Ý å³Ñ³Ýçáõٞ Ñ³ë³ñ³Ï³Ï³Ý ³íïáÏ³Ý·³éÇ ï³ñ³ÍùÝ»ñÇó û·ïí»Éáõ Ñ³Ù³ñ (2010թ. հոկտեմբեր):
150	**ºñ¨³Ý`** Ð³ßíÇ ³éÝ»Éáí ûñ»Ýë¹ñ³Ï³Ý Ã»ñáõÃÛáõÝÝ»ñÝ áõ բացերը՝ ¸²ÐÎ-Ç ³ßË³ï³ÏÇóÝ»ñÁ (å»ï³Ï³Ý Í³é³ÛáÕÝ»ñ, áñáÝù å³ï³ëË³Ý³ï áõ »Ý¹³ï³Ï³Ý ³Ïï»ñÇ¨ áñáßáõÙÝ»ñÇ ÏÇñ³ñÏÙ³Ý Ñ³Ù³ñ) Ñ³×³Ë Ñ»ï³Ó·áõÙ »Ý¹³ï³Ï³Ý ³Ïï»ñÇ Ï³ï³ñÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÁ, ù³ÝÇ¹»é ã»Ý §í×³ñí»É¦ Çñ»Ýó Ù³ï áõó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ դիմաց (2010թ. հոկտեմբեր):
151	**ºñ¨³Ý`** Ð³Ù³Éë³ñ³ÝÝ»ñáõÙ í³Õ³Å³ÙÏ»ï ³í³ñïÙ³Ý Ùեխանիզմի բացակայությունը (³ÛÝ áõë³ÝáÕÝ»ñÇ ¹»åùáõÙ, áíù»ñ ³ñ³·³óí³Í »Õ³Ý³ïáí »Ý Ñ³ÝÓÝáõÙ ¹³ë»ñÝ áõ քննությունները) կարող է բերել կոռուպցիոն ռիսկերի, ù³ÝÇ áñ Ýñ³Ýù ëï Çåí³Í »Ý ³ÝûñÇÝ³Ï³Ý í×³ñÝ»ñ ï³É՝ ավարտական թղթաբանությունը կատարելու Ñ³Ù³ñ (2010թ. հոկտեմբեռ):
152	**ºñ¨³Ý`** Կարևոր ճանապարհային խաչմերուկում (Նալբանդյան 9) »ñÃ¨»ïáõÃÛ³Ý Ýß³ÝÇ բ³ó³Ï³ÛáõÃÛáõÝÁ, Ý»ñ³éÛ³É ßñç³Ý³Ó¨ »ñÃ¨»ïáõÃÛáõÝÁ ¨ ³íïáÏ³Ý·³éÇ ù³áë³ÛÇÝ íÇ×³ÏÁ ºñ¨³ÝÇ ê³Ë³ñáíÇ Ññ³å³ñ³ïáõÙ, բերում է ճանապարհային ոստիկանության հետ բախումների և կոռուպցիոն ռիսկերի (2010թ. նոյեմբեր):
2011Ã. ÑáõÝí³ñ	
153	**¶»Õ³ñùáõÝÇù`** Մեջբերելով բյուջեի սղությունը՝ Տեղական ինքնակառավարման Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ÓÝ»ñÇó ã»Ý Ù³ùñáõÙ ×³Ý³å³ñÑÝ»ñÁ ¨ Ù³ÛÃ»ñÁ, ¨ ÓÙé³ÝÁ ¹ñ³Ýù ¹³éÝáõÙ »Ý ß³ï íï³Ý·³íáñ áõ ³Ý³Ýó³Ý»ÉÇ ³íï áÙ»ù»Ý³Ý»ñÇ ¨ Ñ»ï Çáï ÝÇ Ñ³Ù³ñ: ´³ÝÝ ³ÛÝ ¿, áñ բյուջեի մշակման ¨ Çñ³Ï³Ý³óÙ³Ý ·áñÍÁÝÃ³óÁ Ùßáõßáïՙ. îÆØ-»ñÝ ³½³ï áñáßáõÙ »Ý ինչպես բաշխել միջոցները և միշտ չէ, որ Çñ³½»ÏáõÙ »Ý Ñ³ÝñáõÛ³ÝÁ, Ã» ÇÝãå»ë »Ý Í³ËëíáõÙ բյուջեի գումարները (2011թ. հունվար):

´ ³ ÅÇÝ 3 – Îáéáõåóçáý éÇëÏ»ñÁ Ýí ³½»óÝáÕ ÁÝÃ ³ó ³ Ï ³ ñ· ³ÛÇÝ բարեփոխումների արդյունավետ խթանում

²ÕÛáõë ³ Ï 14-áõÙ Ý»ñÏ ³Û³ óí ³ Í ¿ Þä ² Î-Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó` å» ï ³ Ï ³Ý Ï ³é ³ í ³ñÙ ³Ý Ù ³ ñÙÇÝÝ»ñÇ Ñ» ï Ñ ³Ù ³ ï»Õ ËÃ ³Ýí ³ Í ÁÝÃ ³ó ³ Ï ³ñ· ³ÛÇÝ Ñ ³Ï ³ Ïáéáõåóçáý ÙÇçáó ³éáõÙÝ»ñÇ ó ³ÝÏÁ

²ÕÛáõë ³ Ï 14 – Æñ ³Ï ³Ý ³ó í ³ Í ÁÝÃ ³ó ³ Ïարգային բարեփոխումներ	
2008թ. հոկտեմբեր – 2009թ. դեկտեմբեր	
1	**¶»Õ ³ ñùáõÝÇù`** 2009Ã. ÑáõÉÇëÇÝ ¶»Õ ³ ñùáõÝÇùÇ Þä ² Î-Á ·ñáõÃÛáõÝ ¿ áõÕ ³ ñÏ»É Ø ³ ñ½å» ï ³ ñ ³Ý, î ñ ³Ýëåáñ ï Ç ¨ Ï ³ åÇ Ý ³ Ë ³ ñ ³ ñáõÃÛáõÝ, Ø ³ ñ¹áõ Çñ ³ íáõÝùÝ»ñÇ å ³ß ï å ³ÝÇ ·ñ ³ë»ÝÛ ³ Ï ¨ Ü ³ Ë ³ · ³ÑÇ Ð ³Ýñ ³ÛÇÝ ËáñÑáõñ¹ (ù ³Õ ³ù ³ Ï ³Ý ¨ Ñ ³ë ³ñ ³ Ï ³ Ï ³Ý Ï ³½Ù ³ Ï»ñåáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ý»ñÏ ³Û³ óáõóÇãÝ»ñÇó Ï ³½Ùí ³ Í Ù ³ñÙÇÝ)` ËÝ¹ñ»Éáí »ñÃ¨»ÏáõÃÛ ³Ý Ýß ³ÝÝ»ñ ï »Õ ³ ¹ñ»É ºñ¨ ³Ý-ê¨ ³Ý ×³Ý³ å ³ÑÑÇ íñ ³` ¹ñ ³Ýáí Ï ³ÝË ³ñ·»É»Éáí ×³Ý³ å ³ÑÑ ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ ³ÝáõÃÛ ³Ý ÏáÕÙÇó ¹ñ ³Ù ³ßáõÃáõÃÛáõÝÁ: Þä ² Î-ի դիմումը ստանալուց հետո երեք շաբաթվա ÁÝÃ ³óùáõÙ îñ ³Ýëåáñ ï Ç ¨ Ï ³ åÇ Ý ³ Ë ³ ñ ³ ñáõÃÛáõÝÁ ï »Õ ³ ¹ñ»É¿ í»ñáÑÇßÛ ³ É Ýß ³ÝÝ»ñÁ (2009Ã. ÑáõÉÇë):
2	**¶»Õ ³ ñùáõÝÇù`** 2009թ. հոկտեմբերին ՇՊԱԿ-Á Ý ³¨ ³ñ¹ÛáõÝ ³ í» ï ³ßË ³ ï»É¿ ø ³Õ ³ù ³óÇ ³ Ï ³Ý ³ Ï ï »ñÇ ·ñ ³ÝóÙ ³Ý Ù ³ñ½ ³ÛÇÝ ·ñ ³ë»ÝÛ ³ ÏÝ»ñÇ Ñ» ï ë å ³ë ³ñÏ íáÕ Í ³é ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Ý ³óáõó ³ Ïը փակցնելու ուղղությամբ՝ դրանով Ýí ³½»óÝ»Éáí ·ñ ³ë»ÝÛ ³ ÏÇ å ³ß ï áÝÛ ³Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó ÏáÕÙÝ ³ å ³Ñ áñáßáõÙÝ»ñÇ կայացման և չարաշահման ռիսկերը (2009թ. հոկտեմբեր):
3	**²ñ ³ · ³ Íá ï Ý`** 2009թ. դեկտեմբերին ՇՊԱԿ-Á Ñ ³Ù ³ ·áñÍ ³ Ïó»É¿ ² å ³ñ ³ ÝÇ ¨ Â ³ÉÇÝÇ ø ³Õ ³ù ³óÇ ³ Ï ³Ý ³ Ï ï »ñÇ ·ñ ³ÝóÙ ³Ý ·ñ ³ë»ÝÛ ³ ÏÝ»ñÇ Ñ» ï ` ë å ³ë ³ñÏ íáÕ Í ³é ³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ ·Ý ³óáõó ³ ÏÁ ÷ ³ ÏóÝ»Éáõ Ýå ³ ï ³ Ïáí` ¹ñ ³Ýáí Ýí ³½»óÝ»Éáí ·ñ ³ë»ÝÛ ³ ÏÇ å ³ß ï áÝÛ ³Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó ÏáÕÙÝ ³ å ³Ñ áñáßáõÙÝ»ñÇ կայացման և չարաշահման ռիսկերը (2009թ. դեկտեմբեր):
2010Ã. ÑáõÝí ³ñ – Ù ³ñ ï	
4	**Îá ï ³Ûù`** Î»Ý ï ñáÝÝ ³ßË ³ ï »É¿ Ðñ ³½¹ ³ÝÇ Ù ³ñ½å» ï ³ñ ³ÝÇ Ñ» ï , áñå»ë½Ç Ð ³Ù ³ÛÝù ³ÛÇÝ ËáñÑñ¹Ç Ï ³Û³ óñ ³ Í áñáßáõÙÝ»ñÁ Ññ ³ å ³ñ ³ Ï í»Ý ù ³Õ ³ù ³ óÇÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó áõëáõÙÝ ³ ëÇñáõÃÛ ³Ý ¨ ¹Ç ï ³ñÏÙ ³Ý Ñ ³Ù ³ñ (2010Ã. Ù ³ñ ï): ÜÏ ³ñÝ»ñ
5	**¶»Õ ³ ñùáõÝÇù`** Þä ² Î-Ç ÙÇç ³Ù ï áõÃÛ ³Ý ßÝáñÑÇí Ð ³ñÏ ³ÛÇÝ ï ³ñ ³ Íù ³ÛÇÝ ·ñ ³ë»ÝÛ ³ ÏÁ Ñ ³Ù ³Ó ³ÛÝ»É¿ ï »ÕÇ ·áñÍ ³ñ ³ñÝ»ñÇÝ í»ñ ³å ³ ï ñ ³ë ï »É í»ñç»ñë ընդունված հարկային բարեփոխումների հարցում՝ դրանով կանխարգելելով Ñ ³ñÏ ³ÛÇÝ ï »ëáõãÝ»ñÇ ÏáÕÙÇó »ÝÃ ³ ¹ñ íáÕ ã ³ñ ³ß ³ ÑáõÙÝ»ñÁ ¨ ³ åûñÇÝÇ í×³ñÝ»ñÇ · ³ÝÓáõÙÁ ¨ ÙÇ¨ÝáõÛÝ Å ³Ù ³Ý ³ Ï ³ í»É ³ óÝ»Éáí Ñ ³Ù ³ÛÝùÇ Ñ ³ñÏ ³Ñ ³ í ³ùÇ Í ³ í ³ÉÝ»ñÁ (2010Ã. Ù ³ñ ï):
2010Ã. ³ åñÇÉ - ÑáõÝÇë	
6	**²ñÙ ³ íÇñ`** ²ñÙ ³ íÇñÇ Þä ² Î-Ç ³é ³ç ³ñÏáõÃÛ ³Ý Ñ ³Ù ³Ó ³ÛÝ, ï »ÕÇ Î»Ýë ³ÃáßÏ ³ ³ÛÇÝ ·ñ ³ë»ÝÛ ³ ÏáõÙ ï »Õ ³ ¹ñí»É¿ ï »Õ»Ï ³ ï í ³ Ï ³Ý óáõó ³ ï ³ Ë ï ³ Ï` ù ³Õ ³ù ³óÇÝ»ñÇÝ Çñ ³½»Ï»Éáí, Ã» ÇÝãå»ë å» ï ù¿ Ñ ³ßí ³ñÏ»É ÃáßÏ ³ ÏÁ: ì»ñçÇÝÇë Ýå ³ ï ³ ÏÝ¿ Ï ³ÝË ³ñ·»É»É ÃáßÏ ³ ï ³éáõÝ»ñÇó ·áõÙ ³ñ Ïáñ½»Éáõ Ýå ³ ï ³ Ïáí ³ßË ³ ï ³Ýù ³ÛÇÝ ï ³ñÇÝ»ñÇ Ñ ³Û»óáÕ ³ Ï ³Ý Ñ ³ßí ³ñÏÙ ³Ý ¹»åù»ñÁ (2010Ã. ³ åñÇÉ):

²ÕÛáõë³Ï 14 – Æñ³Ï³Ý³óí³Í ÁÝÃ³ó³Ïարգային բարեփոխումներ	
7	**¶»Õ³ñùáõÝÇù՝** ¶»Õ³ñùáõÝÇùÇ Þä²Î-ի միջամտությամբ ¶³ÝÓ³Ï·ÛáõÕáõÙ ï»Õ³¹ñí»É¿ ï»Õ»Ï³ï í³Ï³Ý óáõó³ï³Ë ï³Ï՝ Ñëï³Ï ÝÏ³ñ³·ñ»Éáí ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·ñ³ÝóÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÁ¨ ù³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÇ ·áñÍ³éáõÛÃÝ»ñÁ՝ ¹ñ³Ýáí Ýí³½»óÝ»Éáí Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇó û·ï íáÕ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ Ñ³Ý¹»å Ïáéáõ å óÇáÝ ¹ñë¨áñáõÙÝ»ñÁ (2010Ã. ÑáõÝÇë):
2010Ã. ÑáõÉÇë – ë»å ï»Ùքեր	
8-10	**¶»Õ³ñùáõÝÇù՝** ¶»Õ³ñùáõÝÇùÇ Þä²Î-Ç օժանդակությամբ Õակ-ø³ñ, Ìáí³½³ñ¹ և Ձովաբեր գյուղերում տ»Õ³¹ñí»É¿ ï»Õ»Ï³ï í³Ï³Ý óáõó³ï³Ë ï³Ï՝ ÝÏ³ñ³·ñ»Éáí ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·ñ³ÝóÙ³Ý ÁÝÃ³ó³Ï³ñ·»ñÁ¨ ù³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÇ ·áñÍ³éáõÛÃÝ»ñÁ՝ ¹ñ³Ýáí Ýí³½»óÝ»Éáí Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇó û·ï íáÕ ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇ Ñ³Ý¹»å Ïáéáõ å óÇáÝ ¹ñë¨áñáõÙÝ»ñÁ (2010Ã. ÑáõÉÇë):
11	**ºñ¨³Ý՝** Þä²Î-Ý»ñÇ ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ Ñ»ï ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³Ý¹Çå áõÙÝ»ñÇó Ñ»ïáºíñáå³Ï³Ý³Ï³¹»ÙÇ³Ý ûÝÉ³ÛÝ Ññ³å³ñ³Ï»É¿ ÁÝ¹áõÝ»ÉáõÃÛ³ÝÝ ³éÝãíáÕ áõç ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝÁ (www.eriicta.am): Նշված միջոցառման իրականացմամբ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ Ýí³½»óÝ»É ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý éÇë ï»ÑÝ ³ÛÝ áõë³ÝáÕÝ»ñÇ Ñ³Ý¹»å, áñáÝù ·Ç ï»ÉÇùÝ»ñÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ ó³ÝÏ³ÝáõÙ »Ý ÁÝ¹áõÝí»É Ñ³Ù³Éë³ñ³Ý (2010Ã. û·áë ï áë):
12	**î³íáõß՝** Þä²Î-Ý»ñÇ ÙÇç³Ù ïáõÃÛ³Ý ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ Ö³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áë ï ÇÏ³ÝáõÃÛáõÝÝ ³ñÓ³Ï»É¿ ÃÇí 17/3-5634 Ññ³Ù³ÝÁ՝ Æç¨³Ý¨ ¸ÇÉÇç³Ý ù³Õ³ùÝ»ñÇ ë³ÑÙ³Ý³ÛÇÝ ÝßÝ³ÝÝ»ñÁ ï»Õ³÷áË»Éáõ Ù³ëÇÝ: Ü³ËÏÇÝáõÙ նշանները սխալմամբ տեղադրվել են մայրուղիներում՝ քաղաքային ի³Ûñ»ñÇó ß³ï Ñ»éáõ, áñÇ ³ñ¹ÛáõÝùáõÙ ³Ý ï»Õ³Ï³ñáñ¹Ý»ñÁ »ÝÃ³ñÏ»É»Ý Ճանապարհային ոստիկանության կողմից դրամաշորթության՝ իբր թե այսպես Ïáãí³Í §ù³Õ³ù³ÛÇÝ ի³Ûñ»ñáõÙ¦ ³ñ³·áõÃÛáõÝÁ ·»ñ³½³Ýó»Éáõ Ñ³Ù³ñ (2010թ. սեպտեմբեր):
2010թ. հոկտեմբեր - դեկտեմբեր	
13	**Îáï³Ûù՝** Ðñ³½¹³Ý ù³Õ³ùÇ Ï»Ý ïñáÝáõÙ ·áÛ³óáÕ ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ ù³áëÁ ÑÇ³ëÃ³÷í³Í í³ñáñ¹Ý»ñÇÝ ëï Çåáõù¿ñ Ë³Ë ï»É »ñÃ¨»ïáõÃÛ³Ý Ï³ÝáÝÝ»ñÝ Ç áõñ³ËáõÃÛáõÝ ×³Ý³å³ñÑ³ÛÇÝ áëï ÇÏ³ÝÝ»ñÇÝ, áíù»ñ å³ï ñ³ëï Ï³Ý·Ý³Í ¿ÇÝ ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý Ñ³Ù³ñ: Þä²Î-Ç ³ÝÓÝ³Ï³½ÙÇ Ñ»ï ³ßË³ï³Ýù³ÛÇÝ Ñ³Ý¹Çå áõÙÇó Ñ»ïá ³íïá ï»éáõãÝ»ñÁ (2-ñ¹ ¨ 3-ñ¹ ßñç³ÝÝ»ñÇ) Ñ³Ù³Ó³ÛÝ»É »Ý ավելի արդյունավետությամբ միջամտել կենտրոնի երթևեկության պահպանման ·áñÍÇÝ: ²ñ¹ÛáõÝùáõÙ ½·³ÉÇáñ»Ý Ýí³½»É »Ý Ëó³ÝáõÙÝ»ñÁ¨ í³ñáñ¹Ý»ñÇó դրամաշորթությունը (2010թ. հոկտեմբեր):
14	**Îáï³Ûù՝** Î»Ý ïñáÝ ²2 Ã³Õ³Ù³ëÇ Ñ³Ù³ ïÇñáõÃÛ³Ý Ù³ñÙÇÝÝ»ñÁ ÷³Ïóñ»É »Ý ï»Õ»Ï³ï íáõÃÛáõÝ Çñ»Ýó ÏáÕÙÇó Ù³ ïáõóíáÕ Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ¨ ·Ý»ñÇ վերաբերյալ՝ նվազեցնելով բնակիչների հանդեպ հնար³ íáñ ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÁ: Այդ կապակցությամբ խնդիրներ են առաջանում հատկապես այն դեպքում, երբ հարկ է լինում վերցնել բնակության վայրի մասին տեղեկանք՝ անձնագրի և ë»÷³Ï³ÝáõÃÛ³Ý ·ñ³ÝóÙ³Ý Ñ³Ù³ñ (դեկտեմբեր 2010թ.):
15	**Îáï³Ûù՝** Îáï³ÛùÇ Ù³ñ½å»ï³ñ³ÝÁ¨ Ðñ³½¹³ÝÇ ù³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÁ ï»Õ»Ï³ï í³Ï³Ý Í³Ýáõóáõ ÙÝ»ñ »Ý ÷³Ïóñ»É Çñ»Ýó ·ñ³ë»Ý Û³ÏÝ»ñáõÙ՝ Çñ³½»Ï»Éáí ù³Õ³ù³óÇÝ»ñÇÝ Çñ»Ýó Ù³ ïáõó³Í Í³é³ÛáõÃÛáõÝÝ»ñÇ, ·Ý»ñÇ¨ բողոքելու հնարավորությունների Ù³ëÇÝ: Նշված միջոցառման իրականացմամբ ³ÏÝÏ³ÉíáõÙ ¿ Ýí³½»óÝ»É å»ï³Ï³Ý å³ßïáÝÛ³Ý»ñÇ ÏáÕÙÇó ÑÝ³ñ³íáñ ã³ñ³ß³ÑáõÙÝ»ñÇ¨ ¹ñ³Ù³ßáñÃáõÃÛ³Ý ¹»åù»ñÁ (դեկտեմբեր 2010թ.):

²ÕÛáõë³Ï 14 – Æñ³Ï³Ý³óí³Í ÁÝÃ³ó³Ïարգային բարեփոխումներ	
16	**Îáï³Ûù`** Îáï³ÛùÇÙ³ñ½å»ï³ñ³ÝÁ¨ Ðñ³½¹³ÝÇù³Õ³ù³å»ï³ñ³ÝÁ ï»Õ»Ï³ïí³Ï³Ý Í³ÝáõóáõÙÝ»ñ»Ý÷³Ïóñ»É Çñ»Ýó·ñ³ë»ÝÛ³ÏÝ»ñáõÙ` Ù³Ýñ³Ù³ëÝ»Éáí, Ã» ÇÝãå»ë Ï³ñ»ÉÇ¿Ñ³Ù³å³ï³ëË³Ý ûñ»ÝùÇ ÑÇÙ³Ý íñ³ Ý»ñÏ³Û³óÝ»É §î»Õ»Ï³ïíáõÃÛ³Ý³½³ïáõÃÛ³Ý¦Ù³ëÇÝ¹ÇÙáõÙÝ»ñ: Üßí³Í միջոցառման իրականացմամբ ակնկալվում է ավելացնել նշված կառույցների ·áñÍáÕáõÃÛáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ý¹»å ÑëÏáÕáõÃÛáõÝÁ¨ Ýí³½»óÝ»É ÏáéáõåóÇáÝ ÑÝ³ñ³íáñáõÃÛáõÝÝ»ñÁ (դեկտեմբեր 2010թ.):